2. Sociální vývoj

Sociální systém, kromě dlouhodobě predikovaného stárnutí, významně zasáhly i neočekávané události.

V posledních 25 letech se Plzeňský kraj stejně jako zbytek republiky vypořádává s demografickými změnami, které mají přesah do sociálních aspektů života. Kromě obecného trendu stárnutí, který významně a dlouhodobě ovlivňuje trh práce a zatěžuje sociální systém, se Plzeňský kraj v době vzpamatovávání z pandemie a v období vysoké inflace musel vypořádat i s neočekávaným přílivem uprchlíků z Ukrajiny. V případě imigrantů šlo zejména o ženy, které se zapojily do pracovního procesu, a děti, které bylo zároveň potřeba umístit do vzdělávacích zařízení. Současně se vzdělávací systém přizpůsobuje přelévajícím se silným a slabým ročníkům v návaznosti na demografické vlny.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

V kraji se meziročně zvýšil podíl pracovní síly s nižším stupněm vzdělání.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (dále jen VŠPS) představovalo v roce 2025 **pracovní sílu**[7] v Plzeňském kraji 306,9 tis. osob, což znamená mírný meziroční nárůst o 0,8 %, tj. o 2,5 tis. osob. Od roku 2022[8] je patrné postupné navyšování počtu pracovní síly. Z hlediska struktury pracovní síly ve věku 15 let a více na základě **vzdělání** se změna meziročně pozitivně nejvíce projevila u osob se středoškolským vzděláním bez maturity. Meziročně se podíl této vzdělanostní skupiny na pracovní síle zvýšil do roku 2025 o 1,0 p. b. na 34,3 %. K růstu (o 0,5 p. b.) došlo také v případě nejméně početné skupiny se základním vzděláním, která se nyní na pracovní síle podílí 6,4 %, což představuje ve srovnání s republikovým průměrem výrazně vyšší hodnotu o 1,3 p. b. Nárůst zmiňovaných kategorií byl zřejmý na úkor klesajícího podílu osob s dokončeným vysokoškolským vzděláním, kde došlo meziročně k poklesu o 0,8 p. b. a v roce 2025 jejich podíl činil 23,4 %, což je ve srovnání s republikovým průměrem (28,4 %) nižší hodnota. K poklesu došlo i v nejpočetnější skupině, a to osob se středoškolským vzděláním s maturitou, která se na pracovní síle v roce 2025 podílela 35,9 %.

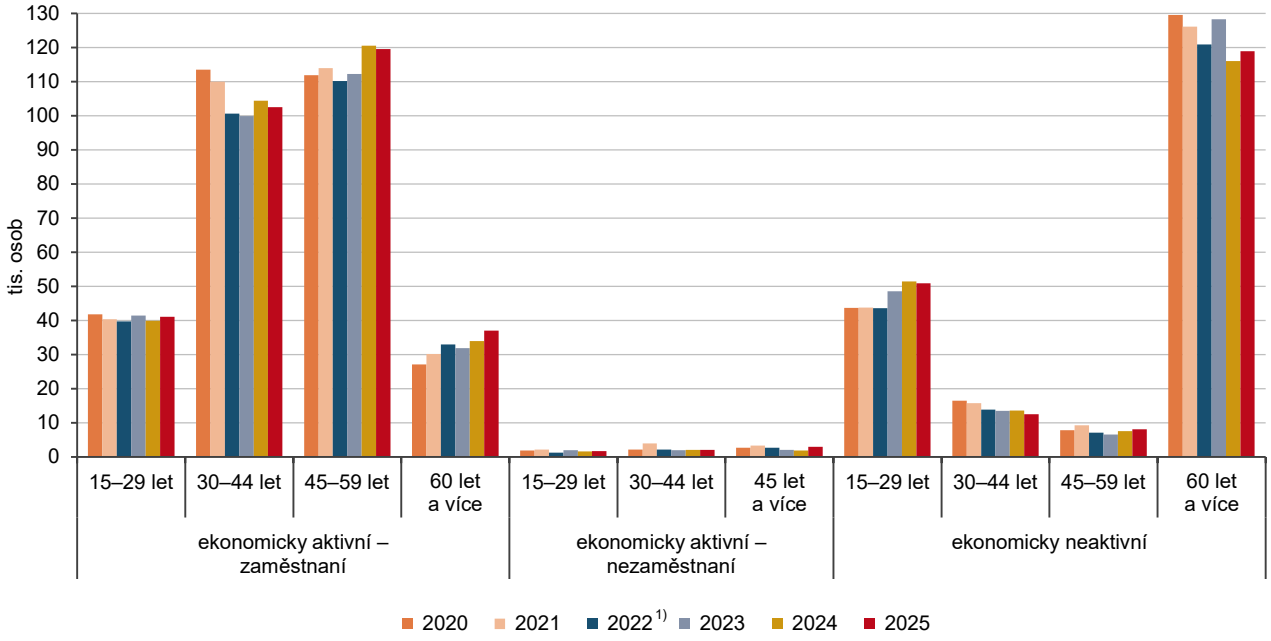
Podíl osob ve věku 60 let a více se na pracovní síle zvyšuje.

Ve **věkové struktuře pracovní síly** se projevuje obecný trend stárnutí populace v kombinaci s prodlužováním věku při odchodu do důchodu. Tato nepříznivá situace negativně dopadá nejen na pracovní trh, kdy je dlouhodobě zvyšující se podíl starších obyvatel nedostatečně kompenzován mladou pracovní silou. Podíl nejstarší věkové kategorie 60 let a více se meziročně zvýšil o 1,0 p. b. V roce 2025 se tak tato nejstarší skupina pracovní síly podílela na celkovém počtu 12,2 %, jedná se o pracovní sílu čítající 37,5 tisíc osob. Mimo pracovní sílu se v této věkové kategorii nacházelo 119,0 tis. obyvatel kraje. Meziroční srovnání ukázalo, tak jako u pracovní síly, i zde rostoucí počet v této věkové kategorii, a to o 2,5 %. Co se týče dalších věkových kategorií v rámci pracovní síly, nárůst byl mapován také v nejmladší věkové skupině 15–29 let, kde se počet zvýšil o 1,2 tis. na hodnotu 42,7 tis. obyvatel kraje. Naopak k nejvýraznějšímu meziročnímu poklesu (téměř o 2 %) došlo v případě věkové kategorie 30–44 let, která se nyní s hodnotou 104,6 tis. obyvatel na celkové pracovní síle podílí 34,1 %. Stagnace byla mapována v nejpočetnější věkové skupině 45–59 let, jejíž podíl na celku se v roce 2025 dostal pod hranici 40 % a jejich počet v plzeňské populaci dosáhl hodnoty 122,1 tis.

[7] Pracovní síla je tvořena osobami ekonomicky aktivními (zaměstnanými i nezaměstnanými).

[8] Od roku 2023 jsou data zpracovávána dle nové metodiky, data za rok 2022 byla přepočítána zpětně pro účely meziročního srovnání roků 2022 a 2023.

Graf 2.1 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a věku v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Podíl zaměstnaných žen se snižuje během reprodukčního věku.

Z celkového počtu pracovní síly v Plzeňském kraji tvořili 97,8 % zaměstnaní. Jejich počet tak dosáhl v roce 2025 hodnoty 300,2 tis. osob, což bylo ve srovnání s předchozím rokem o 1,3 tis. více (tj. o 0,4 %). Zároveň se na celkovém počtu zaměstnaných v Česku podílí 5,7 %. Z **genderového hlediska** tvořily 46,1 % zaměstnané ženy a 53,9 % muži. S ohledem na pohlaví jsou patrné výrazné rozdíly napříč věkovými kategoriemi. K poklesu zaměstnanosti žen dochází v reprodukčním věku, kdy ženy odchází na rodičovskou dovolenou. Vysvětlení může být ale také skutečnost, že ženy déle studují než muži. Nejvýraznější rozdíl byl tak zřejmý ve věkové kategorii 15–29 let, kdy zaměstnané ženy tvořily pouze 42,1 % ze všech zaměstnaných.

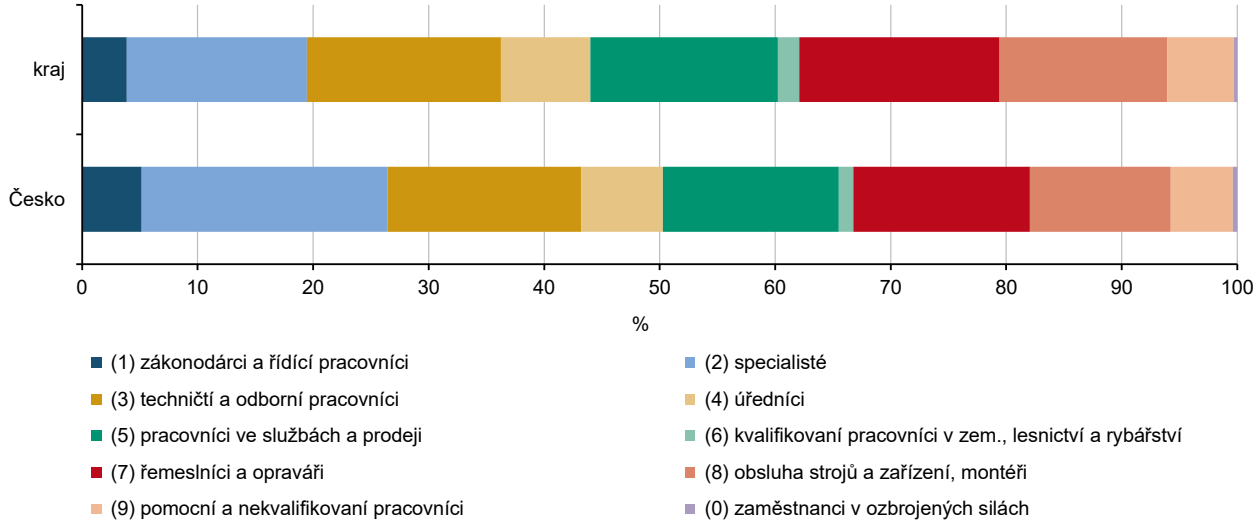
Zaměstnanost je nejvyšší v terciárním sektoru, kde pracuje 58,1 % zaměstnaných v kraji.

V rámci **zaměstnanosti podle CZ-NACE** dochází dlouhodobě k přelévání pracovní síly z primárního a sekundárního sektoru směrem do sektoru terciárního, tedy do služeb. V hodnoceném období od roku 2020 se podíl zaměstnaných do roku 2025 snížil v Plzeňském kraji v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví) o 0,4 p. b. na hodnotu 3,1 %, čímž mírně převyšuje republikový průměr (2,7 %). K ještě výraznějšímu poklesu v rámci sledovaného období došlo u sekundárního sektoru, a to o 5,0 p. b. na hodnotu 38,7 %, v rámci něhož bylo v roce 2025 zaměstnáno v průmyslu 94,3 tis. osob a 22,0 tis. ve stavebnictví. Naopak v terciárním sektoru (služby) se podíl zaměstnaných zvýšil o 5,4 p. b. V roce 2025 tak podíl zaměstnaných v tomto sektoru dosáhl hodnoty 58,1 %, což je o 4,6 p. b. méně než je průměr Česka. Ten je ale zásadně navyšován hl. městem Prahou, kde hodnota podílu dosáhla 85,1 %. V Plzeňském kraji tak bylo ve službách zaměstnáno 174,5 tis. osob, nejvíce se na zaměstnanosti podílí kategorie velkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidel, v rámci které bylo v kraji zaměstnáno 33,6 tis. osob. Druhá největší skupina s 26,7 tis. zaměstnanými pracuje v odvětví zdravotní a sociální péče.

V rámci postavení v zaměstnání dominují muži výrazně v kategoriích zaměstnavatelů i podnikatelů.

Podle **postavení v zaměstnání (CZ-ISCE)** představují nejvyšší podíl zaměstnaných osob v roce 2025 zaměstnanci (včetně členů produkčních družstev), a to 87,2 %, meziročně se jejich podíl jen mírně snížil. Dále je mezi zaměstnanými 10,4 % pracujících na vlastní účet (tzn. podnikatelů), u kterých došlo meziročně k mírnému nárůstu o 0,8 p. b. Nárůst zaznamenali i zaměstnavatelé, jejichž podíl se meziročně navýšil o 0,3 p. b. na hodnotu 2,1 %. V rámci postavení v zaměstnání jsou patrné významné genderové rozdíly, a to zejména v kategorii zaměstnavatelů a podnikatelů. V roce 2025 tvořily z celkového počtu zaměstnavatelů v kraji ženy pouze 29,3 %, podnikatelek bylo 31,2 % z celkového počtu pracujících na vlastní účet.

Graf 2.2 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Plzeňském kraji a v Česku v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Meziročně došlo v kraji k největšímu navýšení zaměstnaných v kategorii pracovníků ve službách a prodeji.

V roce 2025 se meziročně nejvíce zvýšily počty zaměstnaných (**podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO**) v kategorii pracovníků ve službách a prodeji, jejichž počet se zvýšil o více než čtvrtinu (o 26,3 %). K výraznějšímu nárůstu došlo i v případě úředníků (o 8,6 %) a řemeslníků a opravářů (o 3,7 %), kteří byli zároveň nejpočetněji zastoupenou kategorií zaměstnaných (52,1 tis. osob, tj. 17,4 % ze všech zaměstnaných). Naopak nejvýraznější meziroční pokles zaznamenaly kategorie zaměstnanců v ozbrojených silách (o 13,0 %) a kvalifikovaných pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství (o 12,1 %). I zde je možné vidět rozdíly z pohledu pohlaví, nejvíce ženy převažují v případě úřednických profesí, kde tvořily téměř 74 % zaměstnaných v tomto oboru. Naopak muži dominovali v kategorii řemeslníci a opraváři, kde byly ženy zastoupeny pouze 9,8 %.

Plzeňský kraj dosáhl v roce 2025 třetí nejvyšší hodnoty míry zaměstnanosti.

Míra zaměstnanosti[9] v roce 2025 dosáhla v Plzeňském kraji 60,4 % a ve srovnání s předchozím rokem klesla o 0,3 p. b. Dosažená hodnota míry zaměstnanosti byla mezi regiony Česka třetí nejvyšší po Praze a Středočeském kraji a jen mírně převyšovala republikový průměr (59,3 %). Míra zaměstnanosti mužů činila 67,1 % a žen 54,1 %. Meziročně byl u mužů patrný pokles o 1,0 p. b., naopak u žen došlo k růstu o 0,6 p. b.

[9] podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob 15letých a starších

V rámci mezikrajského porovnání byla v Plzeňském regionu mapována čtvrtá. nejvyšší míra ekonomické aktivity.

Míra ekonomické aktivity[10] v kraji v roce 2025 činila 61,7 %, což představuje téměř totožnou hodnotu jako v předchozím roce. V rámci Česka má Plzeňský kraj čtvrtou nejvyšší míru ekonomické aktivity. Nejvyšší hodnoty dosáhla již tradičně Praha (66,4 %), nejnižší naopak Zlínský kraj (58,3 %). Republikový průměr přesahuje krajská hodnota o 0,7 p. b. Míra ekonomické aktivity u mužů meziročně klesla o 0,9 p. b. na 68,1 %, u žen naopak o stejnou hodnotu narostla, a to na 55,7 %.

Průměrně obyvatelé v Plzeňském kraji odpracovali týdně 38,5 hodin.

Průměrný týdenní počet obvykle odpracovaných hodin v Plzeňském kraji činil 38,5 hodin, což byla čtvrtá nejnižší hodnota po krajích Moravskoslezském, hl. městě Praze (38,2) a Olomouckém (38,4). Plná pracovní doba v kraji dosahovala hodnoty 40,3 hodin, což je po Moravskoslezském kraji druhý nejnižší rozsah. Výrazně větší čas trávili v práci podnikatelé, kteří obvykle týdně strávily v práci v našem kraji 43,7 hodin, na rozdíl od zaměstnanců, kde počet nedosahuje ani 40 hodin týdně. V genderovém srovnání dosahují vyšších hodnot muži, kteří týdně odpracovali v průměru 39,7 hodin, na rozdíl od žen s hodnotou 37,1 hodin.

Nejpočetnější složku obyvatel mimo pracovní sílu tvořila věková kategorie 60 let a více.

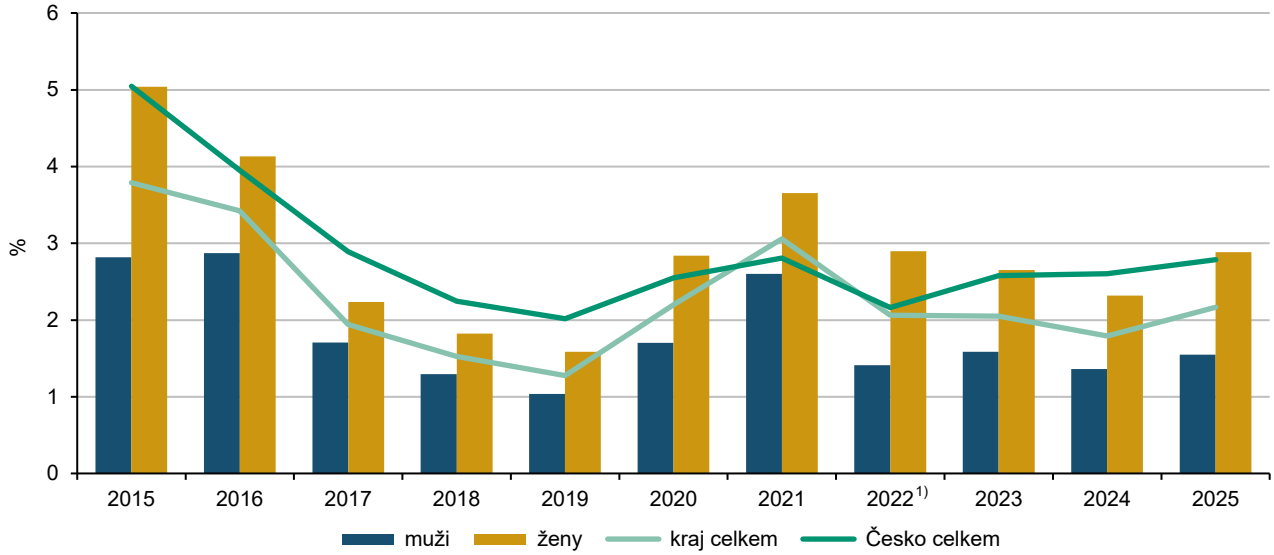
Obyvatelstvo mimo pracovní sílu tvořilo v roce 2025 celkem 190,4 tis. osob, což meziročně znamenalo navýšení o 1,0 %, tj. o 1,8 tis. obyvatel kraje. Nejpočetnější složku obyvatelstva stojící mimo pracovní sílu tvořila nejstarší generace ve věku 60 let a více, a to 62,5 %, ve srovnání s rokem 2024 se její podíl jen mírně navýšil. Meziroční nárůst absolutního počtu obyvatel v rámci této věkové kategorie (o 2,9 tis. osob) potvrzuje obecnou tendenci stárnutí populace projevující se dlouhodobým trendem jejich početního růstu. V mezikrajském srovnání zaujímá Plzeňský kraj v podílu seniorské kategorie na celkovém počtu obyvatel mimo pracovní sílu páté nejnižší místo v Česku, ve srovnání s republikovým průměrem (63,1 %) byl v kraji o 0,6 p. b. nižší. Druhou nejpočetnější věkovou kategorií obyvatel mimo pracovní sílu je skupina osob ve věku 15 až 29 let, kterou tvořili zejména studenti připravující se na budoucí zaměstnání v rámci denního studia. Tato skupina činila 26,7 % a meziročně se její podíl snížil o 0,5 p. b. Z genderového pohledu v roce 2025 ženy tvořily 59,6 % z celkového počtu obyvatel mimo pracovní sílu (meziročně podíl klesl o 0,7 p. b.), muži se podíleli 40,4 %.

V kraji bylo v roce 2025 evidováno 6,7 tis. nezaměstnaných.

V roce 2025 byl počet **nezaměstnaných** 6,7 tis. a meziročně se navýšil o 1,2 tis. Ženy představovaly z celkového počtu nezaměstnaných 61,7 % (tj. 4,1 tis.), což je po nižším podílu mapovaném v předchozím roce (58,3 %) nárůst. V rámci vývoje posledních deseti let v počtu nezaměstnaných je zřejmý vliv období pandemie, kdy se klesající trend projevující se do roku 2019 obrací a naopak do roku 2021 výrazněji narůstá. Po poklesu počtu nezaměstnaných projevujícím se od roku 2022 však dochází v roce 2025 opět k růstu. Obecná míra nezaměstnanosti[11] dosáhla v roce 2025 hodnoty 2,2 % a meziročně narostla o 0,4 p. b. V mezikrajském srovnání zaujímá Plzeňský kraj čtvrté nejnižší místo. Nejnižší hodnota byla mapována ve Středočeském kraji (1,5 %), nejvyšší naopak v Ústeckém kraji (4,8 %). Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla u mužů 1,5 % a u žen 2,9 %. U mužů se meziročně zvýšila o 0,2 p. b., u žen dokonce o 0,6 p. b.

[10] podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu osob 15letých a starších
[11] podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle

Graf 2.3 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

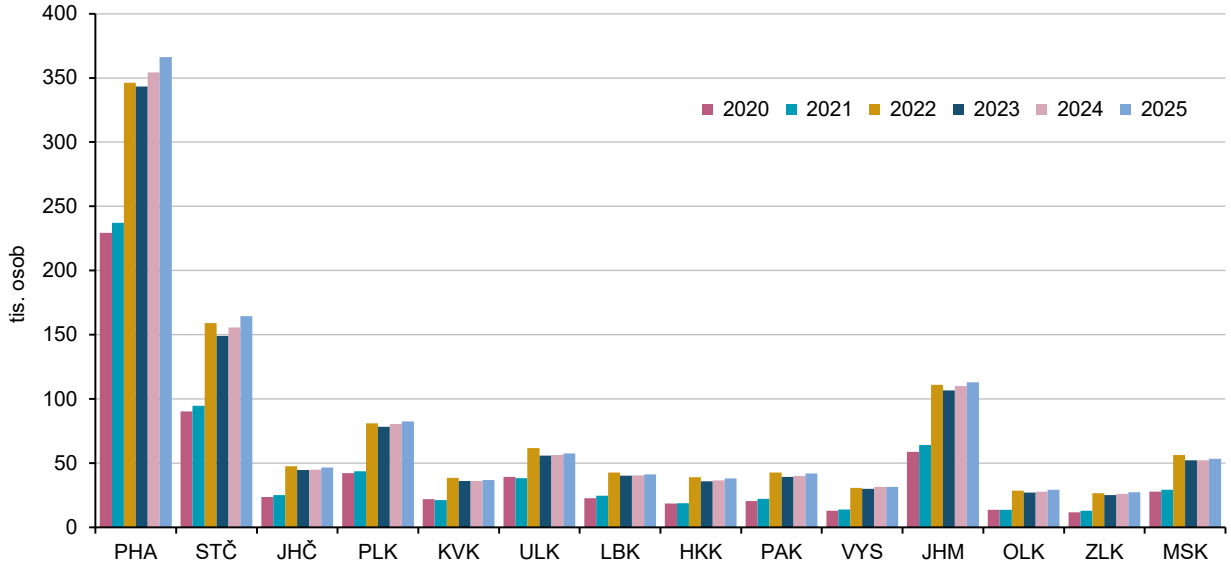
1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Zaměstnanost cizinců

V kraji byl evidován druhý nejvyšší podíl cizinců na obyvatele mezi regiony Česka.

Počet cizinců v Česku byl v posledních letech zásadně ovlivněn uprchlickou vlnou obyvatel z Ruskem napadené Ukrajiny. Tato skutečnost se projevila ve výrazném růstu celkového počtu cizinců v republice mezi lety 2021 a 2022, kdy počet cizinců vč. azylantů meziročně stoupl o 68,9 % a v Plzeňském kraji dokonce o 85,3 %. Po mírném snížení v roce 2023 jejich počet v regionu znovu narůstá a v roce 2025 dosáhl hodnoty 82 403 obyvatel, což je o 2,2 % více než v předchozím roce. Na celkovém počtu obyvatel kraje se cizinci podíleli 13,4 %, což byl druhý nejvyšší podíl mezi kraji po hl. městě Praze (26,0 %). Příliv cizinců, které tvořily zejména ženy a děti, ovlivnil nejen demografickou strukturu, ale zasáhl i do sociálních aspektů života v kraji. Jedním z nich je i trh práce.

Graf 2.4 Cizinci vč. azylantů v krajích (stav k 31. 12.)

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Ukrajinci tvořili 45 % z celkového počtu pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců v kraji.

V Plzeňském kraji bylo k 31. 12. 2025 evidováno 84,5 tis. **pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců**[12] a 7,8 tis. osob cizí státní příslušnosti **podnikalo s platným živnostenským oprávněním**. Počet pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců meziročně vzrostl o téměř 5 tis. (o 6,2 %) a počet živnostníků o 710, což představuje více než desetinový růst. Ve srovnání s rokem 2020 počet pracovněprávních vztahů cizinců v kraji narostl o více než třetinu. V mezikrajském srovnání se Plzeňský kraj řadí s počtem pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců na čtvrté místo. Největší počet byl mapován v hl. městě Praze (313,9 tis. cizinců), nejméně jich bylo naopak v kraji Zlínském 19,8 tis. Obdobný vývoj je patrný v případě cizinců s platným živnostenským oprávněním, kde se náš region v roce 2025 zařadil na páté místo v mezikrajském srovnání. Z hlediska pohlaví převažují v Plzeňském regionu v postavení zaměstnanců mezi cizinci muži (48,9 tis., tj. 57,8 % z jejich celkového počtu). V případě cizinců s platným živnostenským oprávněním měly ženy ještě nižší zastoupení, v kraji jich bylo evidováno 2,4 tis., což představovalo jen 30,9 % z celkového počtu cizinců s platným živnostenským oprávněním. S ohledem na národnost byly nejvyšší podíly jak u zaměstnanců (45,0 %), tak u cizinců živnostníků (37,5 %) mapovány v případě obyvatel z Ukrajiny. Z dalších národností patří k početně silně zastoupeným v postavení zaměstnanců cizinci ze Slovenska, kterých bylo v kraji 16,0 tis. U cizinců s platným živnostenským oprávněním Slováky v regionu předčili s počtem 2,2 tis. Vietnamci.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost ovlivňuje nejen ekonomickou, ale i sociální sféru života.

Nezaměstnanost, jakožto stav nerovnováhy na trhu práce, je jedním ze zásadních problémů současné společnosti a má významné dopady nejen na ekonomickou, ale i na sociální sféru života. Její hodnoty v sobě odráží nejen strukturu a stav hospodářství daného regionu, ale i události, které do vývoje na trhu práce zasáhly.

Ve vývoji nezaměstnanosti v kraji se projevil vliv globální ekonomické krize, pandemie i příliv uprchlíků z Ukrajiny.

K 31. 12. 2025 bylo na úřadech práce Plzeňského kraje evidováno 16 326 **uchazečů o zaměstnání**, což je 4,6 % z jejich celkového počtu v rámci Česka (354,3 tis.) a zároveň šestá nejnižší hodnota v mezikrajském porovnání. Nejvíce uchazečů bylo v evidenci úřadu práce v Moravskoslezském kraji, a to téměř 15 % z republikového úhrnu. Naopak nejméně jich evidovaly úřady na Karlovarsku (3,3 %, tj. 11,7 tis.). Z dlouhodobého vývoje počtu uchazečů byly v Plzeňském kraji mapovány výrazně rostoucí tendence v době globální ekonomické krize, kdy se mezi lety 2008/2009 navýšil počet uchazečů o zaměstnání o téměř 60 % z 16,8 tis. na 26,8 tis. Vysoké hodnoty byly s výkyvy evidovány až do roku 2013, po němž dochází k výraznému postupnému poklesu, který byl přerušen až v roce 2019 obdobím navýšení v souvislosti s pandemií covid-19. Následně po roce 2021 a počátečním vzpamatování pracovního trhu, kdy se však hodnoty nedostaly do úrovně předcovidových let, dochází i vlivem přílivu uprchlíků z Ukrajiny znovu k růstu, který stále probíhá. Meziročně se počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce navýšil ke konci roku 2025 o 17,6 % a mapovaná hodnota tak již dosáhla výše, která byla naposledy zaznamenána v první polovině roku 2016.

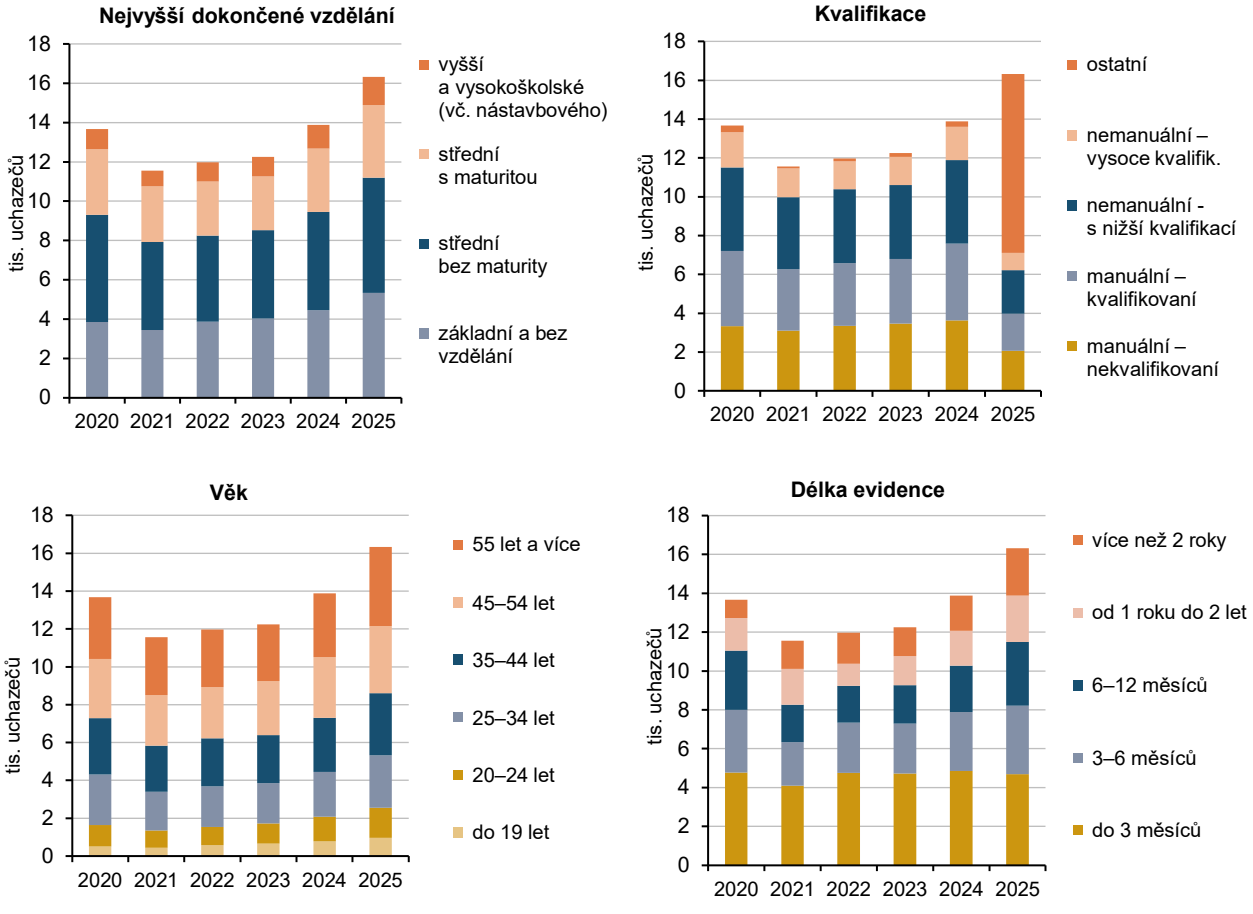
Mezi uchazeči o zaměstnání převažují již od roku 2021 ženy.

S ohledem na detailnější **strukturu uchazečů** v našem regionu, je možné spatřit převažující podíl žen, který přetrvává již od počátku roku 2021 a mírně se navyšuje vždy v letních měsících, kdy je vyšší poptávka po mužských profesích a nabídka práce tak začíná být genderově nevyrovnaná. K 31. 12. 2025 dosáhla hodnota

[12] Údaje za rok 2024 a 2025 představují kvalifikovaný odhad počtů pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců.

podílu žen na celkovém počtu uchazečů 54,0 % a jedná se tak o čtvrtý nejvyšší podíl v mezikrajském porovnání. Pouze ve dvou regionech Česka převažovali mezi uchazeči ke konci roku 2025 muži nad ženami, a to v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Počet dosažitelných uchazečů, kteří mohou při vhodné nabídce bezprostředně nastoupit do zaměstnání, činil k 31. 12. 2025 celkem 15 298 osob. Specifickou skupinou uchazečů jsou absolventi škol a mladiství, jejichž počet meziročně klesl o 10,0 % (o 81 osob) na hodnotu 732, přičemž k poklesu došlo kromě hl. města Prahy, Zlínského kraje a Vysočiny ve všech zbývajících regionech Česka. Vzestupnou tendenci naopak vykazovaly počty uchazečů se zdravotním postižením. Zatímco ke konci roku 2022 jich bylo evidováno 1 988, do roku 2025 se jejich počet navýšil o více než čtvrtinu na hodnotu 2 487 osob.

Graf 2.5 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Z hlediska věku tvořili nejpočetnější skupinu uchazeči ve věku 60–64 let.

Věková struktura uchazečů v sobě odráží nejen demografické složení populace skrze početní sílu jednotlivých generací, ale mimo jiné i věkové preference na pracovním trhu. Z hlediska věkové struktury uchazečů o zaměstnání tak nejpočetnější skupinu v kraji tvořily osoby ve věku 60–64 let s podílem 12,5 %, které neodchází do důchodu, ale chtějí pracovat a na pracovním trhu naráží na odmítnutí od potencionálních zaměstnavatelů z důvodu věku. Zároveň se jednalo o skupinu, ve které došlo ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku k největšímu nárůstu podílu (o 1,8 p. b.). Celkem uchazeči starší 55 let tvořili k 31. 12. 2025 více než čtvrtinu z celkového počtu uchazečů v kraji. Naopak nejméně zastoupenou

skupinou byli nejmladší uchazeči do 19 let, kteří se na celkovém úhrnu podíleli pouze 6,0 %.

Téměř třetina uchazečů o zaměstnání má středoškolské odborné vzdělání (vyučení).

Vzdělanostní složení uchazečů o zaměstnání je zejména odrazem úrovně vzdělanosti v regionu, v pozadí však stojí nároky a potřeby místního pracovního trhu, ale také chování jednotlivých vzdělanostních skupin a jejich schopnost se na trhu práce prosadit. Z pohledu vzdělanostní struktury byl největší podíl nezaměstnaných uchazečů k 31. 12. 2025 v Plzeňském kraji evidován v kategorii se středním odborným vzděláním (vyučení), a to 32,9 %. Téměř obdobný podíl (32,6 %) tvořily osoby bez vzdělání, s neúplným a základním vzděláním a po nich následovali uchazeči s úplným středním odborným vzděláním s maturitou bez vyučení (15,0 %). Vysokoškolsky vzdělaných (vč. doktorského studia) bylo mezi uchazeči 5,2 %.

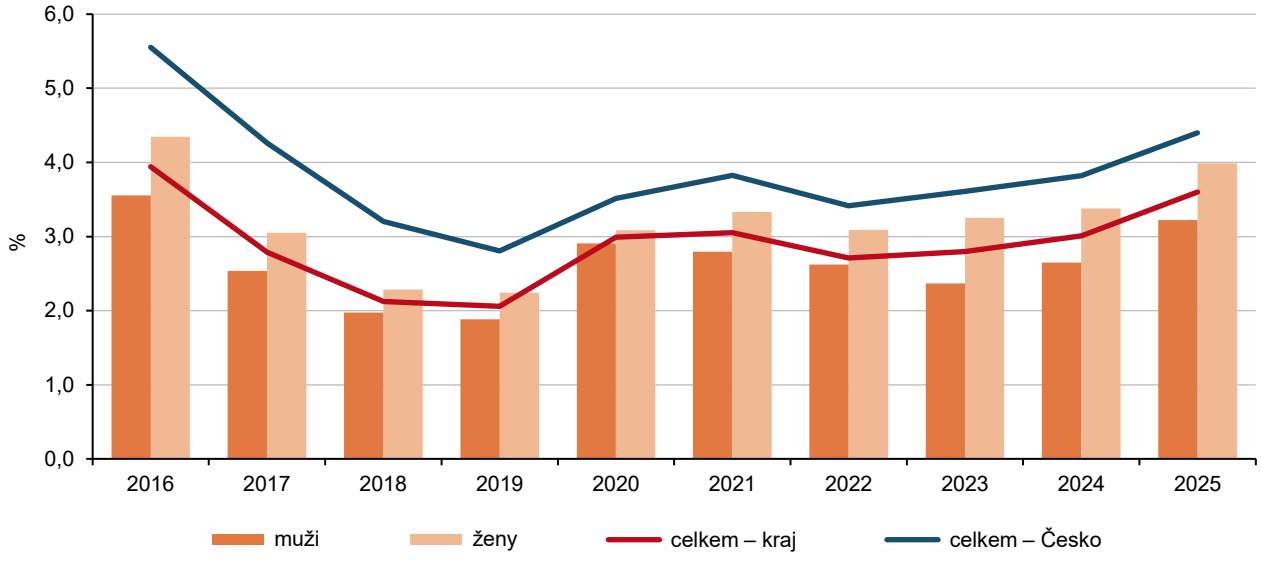
Více než rok bylo v evidenci úřadu práce 4 841 uchazečů a jejich počet roste.

Mezi nejproblematičtější typ nezaměstnanosti patří **dlouhodobá**. Je delší než jeden rok a mění pracovní návyky člověka, kromě společnosti tak může velmi poznamenat i samotného nezaměstnaného. V této kategorii bylo k 31. 12. 2025 v kraji evidováno nejvíce uchazečů, a to 4 841 (tj. 29,7 % z celkového úhrnu). Meziročně se tak jejich počet navýšil o více než třetinu (tj. o 1 229 osob). K druhým nejvíce zastoupeným se řadí uchazeči, kteří se v evidenci úřadu práce nachází méně než 3 měsíce (4 690, téměř 29 %), jejichž počet se ve srovnání s koncem roku 2024 naopak snížil o 3,2 % (tj. o 156 osob).

Průměrná podpora v nezaměstnanosti se v kraji meziročně navýšila na hodnotu 12,6 tis.

Z celkového počtu uchazečů mělo ke konci roku 2025 **nárok na podporu v nezaměstnanosti** 29,4 % (4 796) osob, z nichž se třetina nacházela v kategorii s výší dávky mezi 10 až 15 tis. Kč. Průměrná měsíční podpora dosahovala hodnoty 12 593 Kč, což je po Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji čtvrtá nejvyšší částka. Meziročně se hodnota podpory navýšila o 7,6 %, tj. o 894 Kč.

Graf 2.6 Podíl nezaměstnaných osob[1)] v Plzeňském kraji (roční průměr)

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

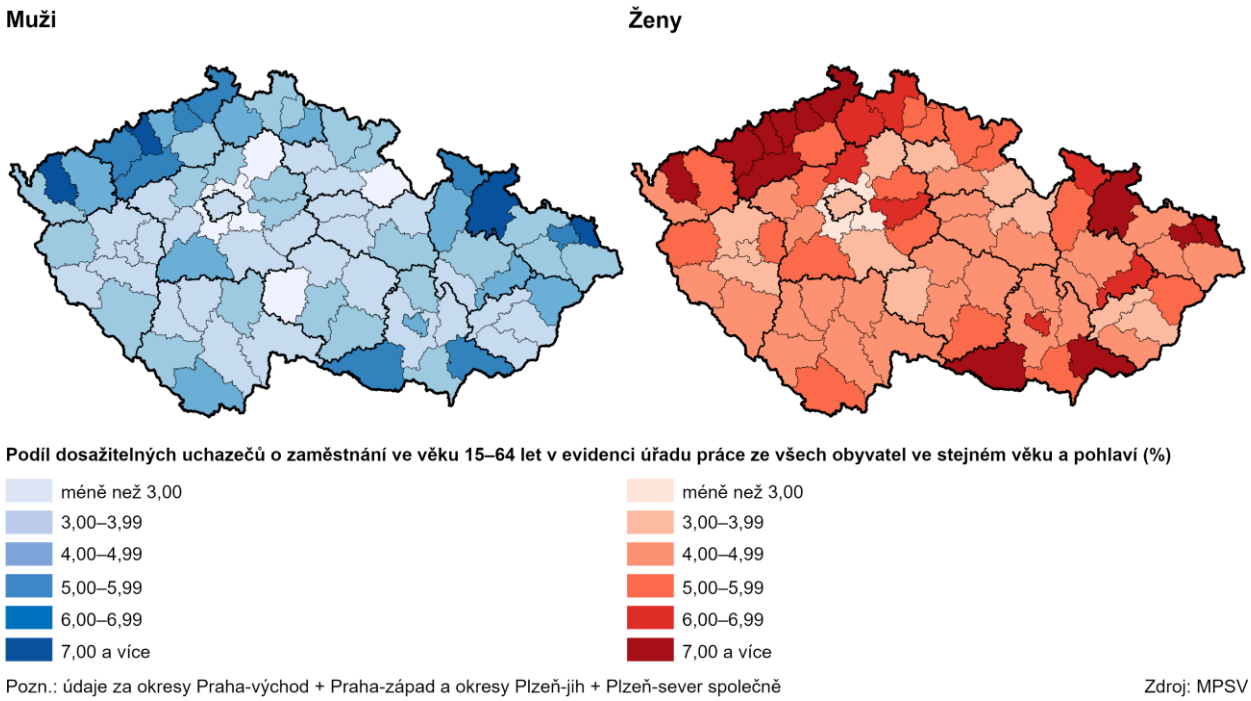
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných osob je v Plzeňském kraji po Praze druhý nejnižší.

Podíl nezaměstnaných osob v Plzeňském kraji dosáhl k 31. 12. 2025 hodnoty 3,87 %, což představuje meziroční nárůst o 0,60 p. b. a zároveň nejvyšší podíl od počátku roku 2016. V rámci Česka řadí hodnota podílu nezaměstnanosti v Plzeňském kraji region na druhé nejnižší místo za hl. město Prahu (3,58 %).

V porovnání s republikovým průměrem byl podíl nezaměstnaných osob v našem regionu o 0,91 p. b. nižší. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v Ústeckém kraji, kde hodnota překročila 7% hranici. Z hodnot jednotlivých měsíců je zřejmé, že vývoj nezaměstnanosti v kraji byl ve srovnání s rokem 2024 méně příznivý. Hodnota podílu nezaměstnaných osob se v průběhu roku pohybovala nejčastěji přes 3,50 %, výjimkou bylo pouze období začínajících letních prací, a to konkrétně měsíc květen a červen, kdy byl podíl mírně pod touto hranicí. Zde se také rozevírají nůžky genderové nerovnosti mezi podílem nezaměstnaných žen a mužů, pro které jsou sezónní práce v oblastech stavebnictví, zemědělství atd. obdobím většího potenciálu pro nalezení pracovního uplatnění. Tato skutečnost v průběhu roku 2025 vyvolala nejvýraznější propast v podílech žen a mužů v srpnu, kdy představovala více než 1% rozdíl. Ke konci roku se poté podíly znovu přibližují a k 31. 12. 2025 představovaly v případě žen hodnotu 4,24 % a mužů 3,51 %.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

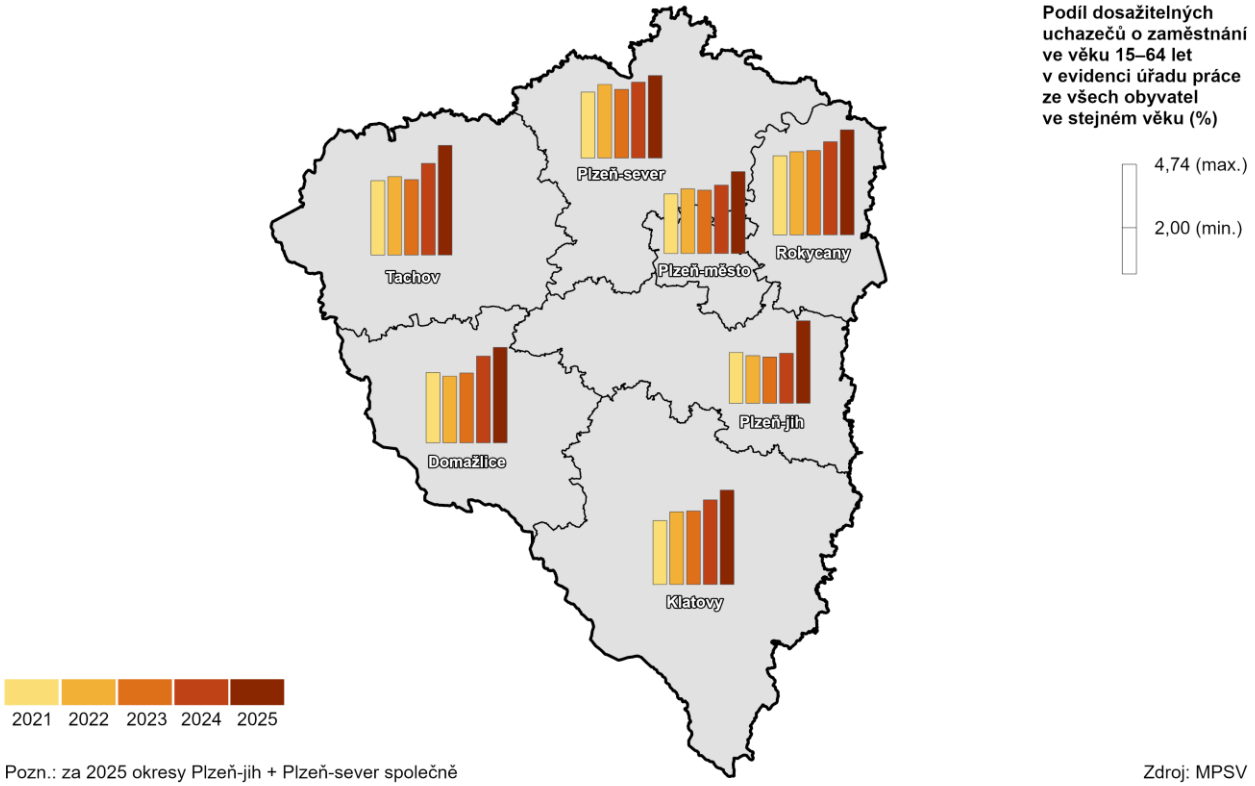
Na jedno pracovní místo připadli v kraji v přepočtu 2,2 uchazeči o zaměstnání.

Úřady práce v kraji uchazečům k 31. 12. 2025 nabízely 7 453 **pracovních míst** a meziročně se tak jejich počet snížil na méně než polovinu. Tato skutečnost je důsledkem změny v evidenci pracovních míst, která by měla přinést mimo jiné relevantnější údaje o jejich nabídce. Jedná se o **novelu zákona o zaměstnanosti** s účinností od 1. 7. 2024, která zavádí maximální 6timěsíční lhůtu, po kterou je možné vést pracovní místo v evidenci úřadu práce. K expiraci pracovních míst tak po uplynutí prvního půl roku od zavedení novely došlo se začátkem roku 2025, kdy se v Plzeňském kraji snížil počet evidovaných pracovních míst mezi prosincem 2024 a lednem 2025 o 8,6 tis., tedy téměř o 55 %. Se zvyšujícím se počtem uchazečů a zároveň poklesem pracovních míst v evidenci úřadu práce připadlo na jedno pracovní místo v kraji k 31. 12. 2025 v přepočtu 2,2 uchazečů. Plzeňský region se tak umístil v mezikrajském srovnání po hl. městě Praze (1,6) na druhé příčce a zároveň výrazně pod republikový průměr (4,1). K regionu, kde je výrazně vyšší poptávka nad nabídkou, patří Moravskoslezský kraj, na jedno pracovní místo v evidenci úřadu práce zde připadlo přes 9 uchazečů.

V okrese Plzeň-město byl evidován osmý nejnižší podíl nezaměstnaných osob v porovnání všech okresů Česka.

V rámci okresů Plzeňského kraje byl k 31. 12. 2025 nejvyšší počet uchazečů v evidenci úřadu práce v okrese Plzeň-město (5 168), kde byl zároveň veden i nejvyšší počet pracovních míst (2 261). Naopak to bylo v okrese Rokycany, kde byl mapován nejmenší počet uchazečů (1 521). Z hlediska pracovních míst v evidenci úřadu práce se jejich nejnižší počet nacházel na Klatovsku (482), což v konečném důsledku znamenalo i největší počet uchazečů na jedno z nich (4,8), naopak nejméně jich připadlo na pracovní místa evidovaná na Tachovsku (1,4). Mezi okresy Plzeňského kraje bylo koncem roku 2025 dosaženo nejnižšího podílu nezaměstnaných osob v okrese Plzeň-město (3,54 %), což byla zároveň osmá nejnižší hodnota v porovnání všech okresů Česka. V rámci tohoto pořadí po okrese s krajským městem na devátém místě následovaly společně evidované okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever s hodnotou 3,56 %. Naopak nejvyšší nezaměstnanosti bylo v rámci Plzeňského kraje dosaženo v okrese Tachov, kde i přes rozvíjející se průmyslové zóny dosahuje podíl hodnoty 4,74 %.

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Plzeňského kraje v letech 2021 až 2025 (k 31. 12.)

Pozn.: za 2025 okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Příjmy a životní podmínky domácností

Meziročně čistý disponibilní důchod domácností v kraji zaznamenal po Praze druhý nejvyšší nárůst.

Čistý disponibilní důchod domácností se využívá k hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností bydlících v daném regionu a v Plzeňském kraji se vyznačuje trvale rostoucí tendencí, dokonce i v období hospodářské krize či v covidovém roce 2020. V roce 2024 ČDDD vzrostl v kraji meziročně o 6,3 % na 238,3 mld. Kč a tento nárůst byl po Praze druhý nejvyšší. Na republikovém objemu se tak podílíme 5,5 %, což je sedmá příčka v mezikrajském srovnání.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosáhl v roce 2024 hodnoty 389,6 tis. Kč.

V přepočtu **ČDDD na 1 obyvatele** se Plzeňský kraj dlouhodobě řadil až na výjimky na třetí místo, ale od roku 2019 nás o jednu příčku dolů posunuli Jihomoraváci a v letech 2022 a 2023 o další dvě příčky Vysočina a Královéhradecký kraj. V roce

2024 jsme už ale zase měli čtvrtý nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele. Od roku 1995 se hodnoty tohoto ukazatele v Plzeňském regionu téměř shodovaly s hodnotami za Česko, ale v letech 2022 a 2023 se rozdíl mezi námi zvětšil v náš neprospěch. Čtyřprocentní rozdíl z těchto let se však v roce 2024 snížil na 2,5 %. ČDDD na 1 obyvatele dosáhl v roce 2024 v kraji 389,6 tis. Kč a vzhledem k předchozímu roku se zvýšil o 6,0 %, tedy nejvíce po Praze. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele, které přesáhly hranici 400 tis. Kč, mají kraje hl. město Praha a Středočeský, nejnižší naopak Ústecký a Karlovarský kraj.

Mzdy

Výše průměrné hrubé měsíční mzdy v Plzeňském kraji byla v mezikrajském srovnání čtvrtá nejvyšší.

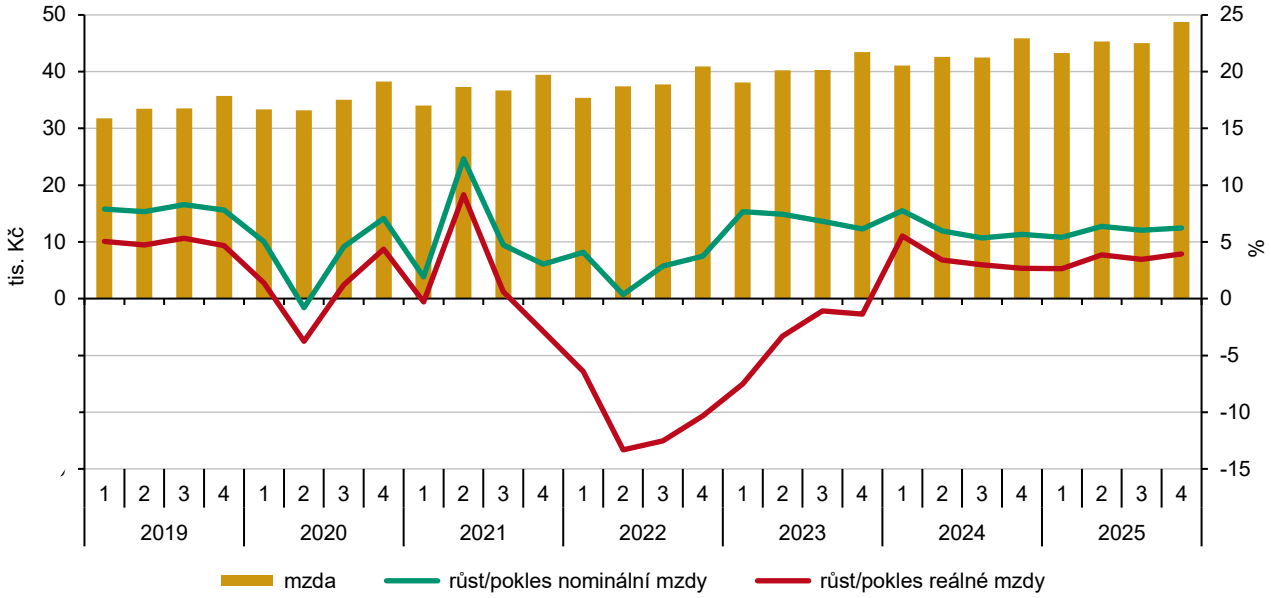
V roce 2025 dosáhla podle předběžných výsledků **průměrná hrubá měsíční mzda** zaměstnance přepočteného na plnou pracovní dobu podle místa pracoviště výše 45 591 Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 2 584 Kč, tj. o 6,0 %. Z dlouhodobé retrospektivy posledních 25 let je patrný rostoucí trend s mírným zpomalením po vypuknutí globální ekonomické krize, což se projevilo mezi lety 2010–2013. Následně se růst znovu zrychluje, od roku 2016 se průměrná hrubá měsíční mzda navýšila o 70,0 %. Hodnota mapovaná v roce 2025 v Plzeňském regionu byla v porovnání s průměrnou mzdou v Česku (48 670 Kč) o 3 079 Kč nižší, region se tak v mezikrajském srovnání umístil na čtvrtém místě. Nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy bylo dosaženo v hl. městě Praze (63 022 Kč), naopak nejnižší v Karlovarském kraji (41 903 Kč). Variační rozpětí hrubé měsíční mzdy mezi kraji v roce 2025 tak představovalo 21 119 Kč a jeho hodnota se od roku 2017 neustále zvyšuje. Tento vývoj poukazuje na prohlubující se variabilitu mezd díky rychleji rostoucí extrémní hodnotě mapované v hl. městě Praze, kde se mzdy navyšují rychleji na rozdíl od ostatních regionů. Sledovaná hrubá měsíční mzda byla zjištěna z podnikového výkaznictví, kde představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadajících na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Z vývoje reálných mezd, které nominální hodnotu očišťují od vlivu inflace, tedy změny životních nákladů, je patrný výrazný pokles v roce 2022. Přestože nominální hodnota mezd v Plzeňském kraji ve druhém čtvrtletí 2022 mírně narostla (o 0,4 %), je zde patrný nejvýraznější pokles mzdy reálné o 13,3 % ve srovnání s druhým čtvrtletím roku 2021. Od tohoto období a následně v průběhu let 2023 a 2024 docházelo v souvislosti s klesající inflací, tedy s nižším zdražováním spotřebitelských cen v kraji, nejen k růstu nominálních, ale i ke zmírnění poklesu reálných mezd, a tedy i kupní síly obyvatel. V roce 2025 je poté patrné stabilizování mezičtvrtletního růstu kolem 6 % a růstu reálných mezd mírně pod 4 %.

Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla dosažena v odvětví informační a komunikační činnosti.

V roce 2024 byla v Plzeňském kraji dosažená nejvyšší **průměrná hrubá měsíční mzda podle CZ-NACE** v odvětví informační a komunikační činnosti (61 769 Kč). Nejvýrazněji se meziročně zvýšila průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí, kde došlo k nárůstu o 13,9 %, tj. o 4 534 Kč. Naopak nejnižší mzda (24 701 Kč) byla evidována v odvětví administrativní a podpůrné činnosti. Meziročně zaznamenala všechna odvětví růst. V rámci celého Česka byla v roce 2024 také nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví informační a komunikační činnosti (81 193 Kč), nejnižší mzda však na rozdíl od našeho regionu v odvětví ubytování, stravování a pohostinství (26 938 Kč). V porovnání s Plzeňským krajem byla průměrná hrubá měsíční mzda za republiku v odvětví informační a komunikační činnosti vyšší o 19 424 Kč, tato hodnota je ovlivněna zejména extrémní hodnotou hl. města Prahy, kde obdobné částky, jako je v roce

2024 mapováno v Plzeňském kraji, bylo dosaženo už v roce 2016. V roce 2024 dosáhla mzda v tomto odvětví v hl. městě Praze už téměř 96 tis. Kč měsíčně.

Graf 2.7 Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy[1)] na přepočtené počty zaměstnanců v Plzeňském kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Mzdy získané na základě výběrového šetření MPSV a MF se odlišují od mezd získaných z podnikového výkaznictví.

Strukturální šetření mezd, získávané na základě **výběrového šetření Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí** se odlišují od ostatních mzdových zjišťování tím, že jsou zde sledovány přímo mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Průměrná mzda zaměstnance v daném roce je vypočtena poměřením s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, a je odečtena doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci pro daný rok. Výhoda takto sledované mzdy spočívá v tom, že umožňuje porovnávat mzdovou úroveň získanou na různých pracovních místech při přesně zjištěném objemu placené doby. V časové řadě je takto získaná mzda porovnatelná od roku 2011, kdy jsou sledováni i zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů fyzických osob.

Variační rozpětí průměrné hrubé měsíční mzdy mezi kraji činilo 20 337 Kč.

Podle tohoto šetření **průměrná hrubá měsíční mzda** v Plzeňském regionu dlouhodobě náleží do skupiny těch vyšších v porovnání s ostatními kraji v republice, v roce 2025 dosáhla úrovně 50 589 Kč a byla pátá nejvyšší. Nejlépe jsou placení zaměstnanci v Praze, jejich průměrná hrubá mzda zde činila 65 594 Kč měsíčně. Kromě Plzeňského kraje byla překročena částka 50 tisíc Kč u průměrné mzdy ve Středočeském, Jihomoravském a Královéhradeckém kraji. Minimum bylo zaznamenáno v Karlovarském regionu (45 257 Kč).

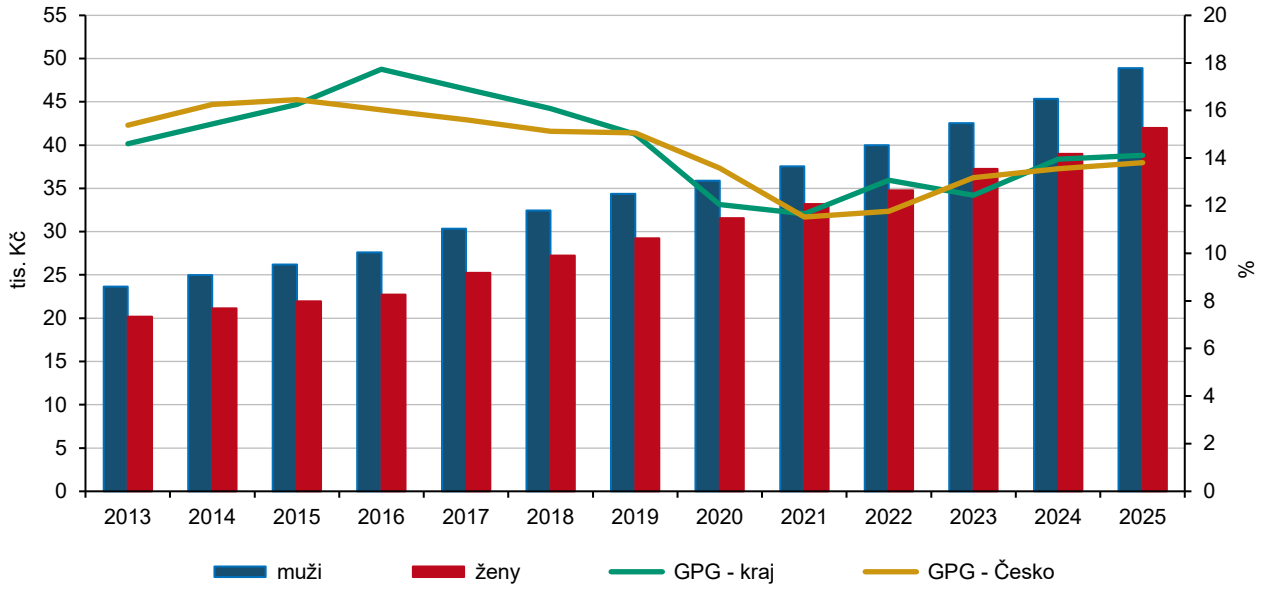
Průměrná mzda žen v kraji dosahovala jen 82,6 % průměrné mzdy mužů.

Průměrná mzda mužů v Plzeňském kraji dosáhla v roce 2025 částky 55 300 Kč a byla o 9,6 tisíc Kč vyšší než u žen. Podíl průměrné mzdy u **žen** tvořil 90,3 % z celkového průměru, jejich mzda tak představovala 45 692 Kč. Mzdy celkem meziročně vzrostly o 7,3 % a byl to nejvyšší meziroční nárůst od roku 2020. Za pět let se průměrná mzda navýšila o 34,5 %, tj. téměř o 13 tisíc Kč. Během tohoto období se mzdy u mužů zvyšovaly rychleji než u žen, výjimkou byl pouze rok 2021, kdy průměrná mzda u žen vzrostla více než u mužů. V roce 2025 byl zaznamenán meziroční nárůst průměrné mzdy u mužů o 8,5 %, u žen to bylo méně, o 7,3 %.

Procentuální rozdíl mezi průměrnou mzdou a mediánem dosáhl v roce 2025 v Plzeňském kraji hodnoty 10,5 %.

Součástí strukturálního šetření mezd je rovněž zjišťování mzdového mediánu, který představuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe tak vypovídá o skutečné mzdové úrovni. **Medián mezd** v Plzeňském regionu vzrostl mezi roky 2024 a 2025 o 7,1 % na hodnotu 45 256 Kč. Rozdíl mezi průměrnou mzdou a mediánem mezd celkem v roce 2025 činil 5,3 tisíc Kč, což představuje 10,5 %. Také v rámci mzdového mediánu lze spatřovat genderovou rozdílnost ve mzdách. Prostřední hodnota mezd u **mužů** meziročně vzrostla více, a to o 7,9 %, u **žen** o něco méně, tedy o 7,7 %. Muži tak pobírali mzdu ve výši 48 898 Kč, ženy téměř o 7 tisíc Kč méně, tj. 41 996 Kč. Z hlediska vývoje mediánu mezd od roku 2020 je patrné kolísání mezi oběma pohlavími, kdy častěji dochází k meziročnímu navýšení mediánu mezd u mužů, nicméně v roce 2021 a 2023 byl zaznamenán vyšší meziroční nárůst mzdového mediánu u žen. Za pět let došlo u mediánu mezd celkem k navýšení o třetinu, tj. o 11,3 tisíc Kč.

Graf 2. 8 Medián mezd podle pohlaví a GPG[1)] v Plzeňském kraji

[1)] GPG - gender pay gap - relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Více než dvě třetiny mzdy tvoří základní složka, zbytek se dělí mezi odměny a náhrady mzdy.

Podle členění **struktury průměrné mzdy** zaměstnance v Plzeňském kraji tvořila základní složka mzdy v roce 2025 více než dvě třetiny z celkové mzdy. Druhou podstatnou částí mzdy jsou prémie a odměny, jejichž podíl představoval 14,6 %, náhrady mzdy poté tvořily více než desetinový podíl. Meziročně byl v regionu v roce 2025 zaznamenán pokles základní složky o 1,4 p. b. zejména ve prospěch navýšení podílu týkajícího se ostatních příplatků, tento podíl vzrostl o 1,2 p. b. Z delšího časového pohledu od roku 2020 se snížil především podíl složky náhrady mzdy (o 1,5 p. b.), což souviselo s covidovým obdobím v letech 2020–2021, kdy zaměstnanci byli častěji v pracovní neschopnosti nebo karanténě. Zároveň došlo také k mírnému poklesu podílu složky za prémie, odměny a příplatky za přesčas.

Průměrná měsíční mzda meziročně narostla nejvíce řemeslníkům a opravářům, a to o více než desetinu.

Z hlediska **klasifikace zaměstnání CZ-ISCO** dosahují na nejvyšší mzdy v Plzeňském kraji zákonodárci a řídící pracovníci, kteří v roce 2025 přesáhli prvně hranici 100 tisíc Kč. Jejich průměrná mzda se oproti roku 2024 zvýšila o 6,5 % na103 834 Kč. Nejvyšší meziroční nárůst mzdy však zaznamenali řemeslníci a opraváři, a to o 10,4 %, kteří si v roce 2025 přišli v průměru na 46 498 Kč. Zřetelné navýšení průměrné mzdy ve srovnání s rokem 2024 je patrné i u technických

a odborných pracovníků, jejich mzda vzrostla o 9,2 % na 55 784 Kč. Naproti tomu nejméně si meziročně polepšili specialisté, kterým se mzda v průměru zvýšila jen o 1,1 %, přesto jsou tito zaměstnanci po kategorii zákonodárců a řídících pracovníků druhými nejlépe ohodnocenými v zaměstnání, jejich průměrná mzda činila 67 649 Kč. I když se pomocným a nekvalifikovaným pracovníkům jejich průměrná mzda meziročně zvedla téměř o 6 % a překročila hranici 30 tisíc Kč, patřila tato kategorie zaměstnanců stále k nejhůře placeným. V delším časovém období od roku 2020 bylo zaznamenáno maximum v navýšení průměrné mzdy řemeslníkům a opravářům, kterým mzda vzrostla za pět let až o 39,0 %.

Úplné náklady práce

Měsíční náklady práce na zaměstnance v Plzeňském kraji byly o 3 663 Kč nižší, než je průměr v Česku.

Náklady práce představují celkové náklady zaměstnavatele, které musí vynaložit na své zaměstnance. Skládají se z přímých a nepřímých nákladů. Přímé náklady zahrnují mzdy a platy za vykonanou práci a náhrady mezd a platů. Mezi nepřímé se řadí náklady spojené se zabezpečením sociálních potřeb zaměstnanců. V roce 2024 představovaly měsíční náklady práce na jednoho zaměstnance v Plzeňském kraji 59 679 Kč, což je o 3 495 Kč, tj. o 6,2 % více než v roce 2023. Největší část je tvořena přímými náklady, které představují 72,3 % (tj.43 140 Kč) z celkových nákladů práce v kraji. V rámci nepřímých nákladů tvoří nejvýraznější složku sociální náklady a výdaje. V Plzeňském kraji dosáhla tato část nákladů, která zahrnuje mimo jiné zejména platbu zákonného pojistného, částky 15 618 Kč, což představuje meziroční navýšení o 6,6 %. Na celorepublikové úrovni se náklady práce pohybovaly v průměru na hodnotě 63 342 Kč. Nejvyšší náklady vykazovali zaměstnavatelé v hl. městě Praze (73 637 Kč), nejmenší naopak v Karlovarském kraji (53 223 Kč).

Vzdělávání

Fluktuace žáků napříč vzdělávacím systémem je způsobena nejen vlivem demografických vln, ale i neočekávanými událostmi.

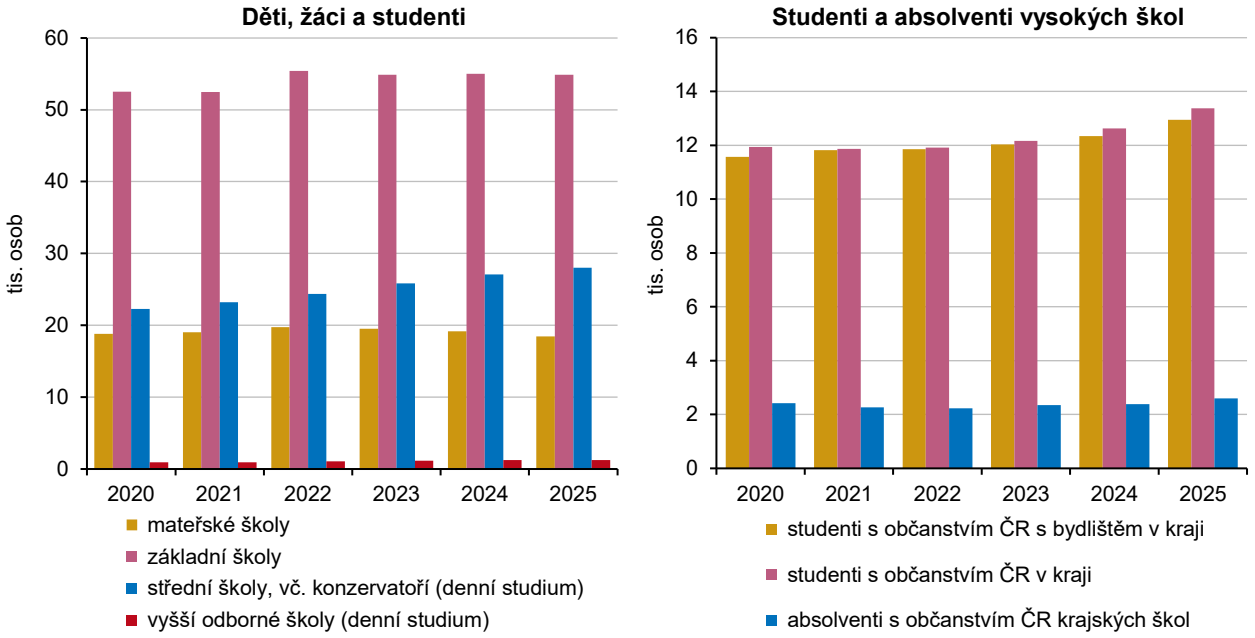
Tak jako i v jiných sociálních a ekonomických oblastech zasahuje demografický vývoj i do vzdělávání. **Fluktuace počtu žáků** škol přímo koresponduje se silou jednotlivých ročníků, které v daný rok vstupují do různých úrovní vzdělávacího systému v rámci Česka. Kromě přirozeného vývoje mohou změny souviset s událostmi, které nelze předvídat, jako tomu bylo například od roku 2022 s příchodem migrantů z Ukrajiny. V jejich případě se jednalo převážně o ženy s dětmi, které bylo potřeba zapojit do školní docházky.

V důsledku snižující se porodnosti ubývá dětí v mateřských školách.

Podle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy navštěvovalo ve školním roce 2025/26 **mateřské školy** v Plzeňském kraji 18 460 dětí. Z genderového hlediska mezi dětmi mírně převažovali chlapci, kteří tvořili 51,5 %. Tyto děti navštěvovaly v Plzeňském kraji celkem 285 mateřských škol, z nichž šlo v 261 případech o školy zřizované obcí, v 18 privátním sektorem, v 5 krajem a v posledním jediném případě církví. V rámci těchto institucí děti docházely do některé z 923 tříd. Celkem se na jejich vzdělání v mateřských školách podílelo 1 871 učitelů (přepočtené na plně zaměstnané včetně ředitelů), z nichž pouze ve 13 případech šlo o muže. Ve školním roce 2025/26 bylo k zápisu k předškolnímu vzdělávání doručeno celkem 8 499 žádostí, přičemž v 1 706 případech byly zamítnuty. V desetileté časové řadě 2016/17–2025/26 vzrostl v Plzeňském kraji počet mateřských školek o 13, počet tříd o 90 a počet učitelů o 320. Naopak počet dětí v poslední dekádě klesl, a to o 2,1 %, tj. v absolutní hodnotě o téměř 400 dětí. Výjimkou ve sledovaném období byl školní rok 2022/23, kdy došlo k výraznějšímu nárůstu vlivem imigrace ukrajinských uprchlíků. Tato skutečnost zároveň zasáhla do struktury dětí podle státních občanství. Děti z ostatních evropských států, tj. včetně Ukrajiny, tvořily ve školním roce 2025/26 téměř 5 % všech dětí. Současně se tak snižuje počet dětí na jednu

třídu i jednoho učitele. Před deseti lety tyto ukazatele dosahovaly hodnot 23 dětí na jednu třídu a 12 na jednoho učitele, ve školním roce 2025/26 je ve třídách v průměru již jen 20 dětí a učitel tak má na starosti pouze 10 dětí. V detailu jednotlivých okresů v rámci Plzeňského kraje je zřejmý výrazný vliv koncentrace mladých rodin s dětmi kolem krajského města. Konkrétně v okrese Plzeň-jih došlo ve sledovaném desetiletém období k více než 15% růstu počtu dětí v mateřských školách, což bylo zároveň nejvíce ve srovnání všech okresů Česka. Vysokou heterogenitu území našeho kraje je pak možné vidět ve srovnání se sousedním okresem Domažlice, který naopak zaznamenal téměř 15% pokles a jednalo se tak o třetí nejvyšší ztrátu s ohledem na ostatní okresy v republice. V rámci Česka měl nejvyšší počet dětí v mateřských školách Středočeský kraj (51 082), který byl zároveň jediný, který za poslední dekádu zaznamenal jejich přírůstek, a to o 2,6 %. Nejméně dětí navštěvovalo mateřskou školku na Karlovarsku (7 890), kde došlo od školního roku 2016/17 k jejich poklesu o více než desetinu, což bylo nejvíce mezi kraji.

Graf 2.9 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ve vývoji počtu žáků základních škol se projevil příliv dětí z Ukrajiny a následná stagnace z důvodu nastupujících dětí slabé generace rodičů prvních mileniálů.

Ve školním roce 2025/26 si svou povinnou školní docházku plnilo 54 863 žáků v rámci 232 **základních škol** v Plzeňském kraji. I v tomto případě se jedná o školy nejčastěji zřizované obcí (193), dále pak privátním sektorem (19), krajem (14), Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (4) a nakonec církví (2). Žáky ve 2 757 třídách vyučovalo celkem 3 977 učitelů (přepočtení na plně zaměstnané), v průměru tak na jednu třídu připadalo 20 žáků a na jednoho učitele 14. Zároveň je možné pozorovat, že od úrovně základního vzdělávání se do systému ve větší míře zapojují i muži, kteří tvoří téměř 15 % personálu. V předchozím školním roce ukončilo na základní škole povinnou školní docházku 6 246 žáků a 598 jich přešlo v rámci plnění povinné docházky na střední školy (víceletá gymnázia a konzervatoře). Naopak do prvních tříd ve školním roce 2025/2026 bylo přijato 6 391 prvňáčků, což bylo o 255 méně než v roce předchozím. Z hlediska vývoje poslední dekády sledujeme postupný odliv dětí z řad rodičů silných ročníků ze 70. let 20. století a stagnaci jejich počtů v rámci stupňů základního vzdělávání. Vliv přirozené měny však byl kompenzován migrací uprchlíků z Ukrajiny mezi lety 2021/22 a 2022/23, která se projevila skokovým růstem počtu žáků. Současně tak

dochází v rámci Plzeňského kraje k nárůstu počtu dětí s cizím státním občanstvím. Konkrétně v roce 2025/26 tvořili žáci pocházející z ostatních evropských států (tj. vč. Ukrajiny) 7,5 % dětí navštěvujících základní školy. Před deseti lety se tato kategorie na celku podílela jen 0,8 %. V současné době již můžeme pozorovat postupný návrat ke stagnaci počtu žáků a u některých krajů, vč. Plzeňského, i ke klesajícím tendencím, neboť do škol dorůstají děti prvních mileniálů a postupně slábnoucích ročníků narozených po roce 1989. S ohledem na mezikrajské porovnání byl nejvýraznější růst ve sledovaném období mapován ve Středočeském kraji, kde se počet žáků za deset let navýšil téměř o čtvrtinu. V detailu jednotlivých okresů poté dominovala Praha-východ, kde počet žáků základních škol narostl téměř o 50 %. I v Plzeňském kraji se v tomto období projevil růst, počet žáků se zde od roku 2016/17 rozšířil o téměř 11 %, a to kromě Domažlic napříč všemi zbývajícími okresy našeho regionu. Nejvýraznější progres zaznamenal okres Plzeň-jih, kde se od roku 2026/17 počet žáků v základních školách navýšil o 24,1 %. Naopak na Domažlicku se projevila kombinace odlivu mladé populace spolu s nízkou preferencí ze strany přistěhovalých cizinců, což způsobilo mezi okresy Česka nejvýraznější pokles (-8,5 %).

Na středních školách přetrvává růst počtu žáků již od roku 2019/20.

V Plzeňském kraji studovalo ve školním roce 2025/26 v 1 175 třídách lokalizovaných na 57 **středních školách** 28 804 žáků, z toho žáci denního studia tvořili 96,6 %. Z celkového počtu studentů tvořili žáci s českým státním občanstvím 93,4 % na rozdíl od situace před deseti lety, kdy tento podíl dosahoval 97,3 %. Největší zájem měli žáci o studium na středních odborných školách s maturitou, kde jich na 40 vzdělávacích institucích studovalo 14 044. Na 15 gymnáziích (střední všeobecné školy) jich studovalo 6 745 a 26 středních škol s výučním listem navštěvovalo 6 500 osob. V neposlední řadě si mohou studenti v regionu vybrat obory nástavbového studia, které byly vyučovány na 15 školách v kraji a navštěvovalo je 981 žáků. V aktuálním školním roce pracuje na středních školách v regionu 2 427 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané), z toho ženy tvoří 60,8 % a mužů pedagogů vyučujících na středních školách je 952. V předchozím školním roce úspěšně ukončilo středoškolské vzdělání 5 694 absolventů a naopak 8 248 bylo ve školním roce 2025/26 nově přijato do prvních ročníků. V souvislosti s přeléváním silných ročníků mezi systémem základního a středního vzdělávání je mapován přetrvávající růst počtu žáků na středních školách již od roku 2019/20. Za sledovanou dekádu došlo k nárůstu počtu žáků v Plzeňském kraji téměř o třetinu, čímž se náš kraj zařadil po Středočeském regionu na druhou nejvyšší příčku. V detailu jednotlivých okresů výrazně dominovalo Tachovsko a Rokycansko, kde se nárůst počtu žáků na středních školách v obou případech přiblížil 45 % a obsadily tak po Kladnu a Kutné Hoře třetí a čtvrté místo v rámci všech okresů Česka. Na druhém konci žebříčku byl v rámci republiky, a to jediným ztrátovým, okres Bruntál. Kromě rostoucích počtů se v průběhu času mění i preference jednotlivých druhů vzdělávání. Zatímco před deseti lety žáci v Plzeňském kraji více upřednostňovali studium na gymnáziu, kde podíl žáků tvořil téměř 28 %, došlo do aktuálního školního roku v této kategorii k poklesu téměř o 4,5 p. b. Současně se nyní žáci více přiklánějí ke studiu středních odborných škol, u nichž se podíl naopak od školního roku 2016/17 o 5,8 p. b. navýšil. V kraji měli žáci možnost studovat také na **konzervatoři**, kde vyučuje 63 učitelů a na kterou ve školním roce 2025/26 docházelo celkem 226 studentů.

V kraji se nachází i 6 vyšších odborných škol.

Ve školním roce 2025/26 se v Plzeňském kraji vzdělávalo na 6 **vyšších odborných školách** 1 972 studentů, z nichž 62,6 % v rámci denní formy vzdělávání. Na školách bylo lokalizováno 74 studijních skupin denní formy vzdělávání, což v průměru na

jednu skupinu znamená 16,7 studentů. Jako u středních škol je i zde vidět postupný růst počtu studentů sledovaný již od školního roku 2019/20, který v poslední dekádě zásadně narostl mezi roky 2021/22 a 2022/23, kdy se počet studentů navýšil téměř o pětinu. Na vyšších odborných školách celkem pracovalo 116 učitelů (přepočtených na plně zaměstnané), z nichž se v 65,5 % jednalo o ženy.

V posledních šesti letech je mapován růst počtu vysokoškoláků vlivem dorůstající vlny dětí rodičů silných generací ze 70. let.

Studenti na území Česka si v rámci svého **vysokoškolského studia** mohli volit z 52 veřejných, státních i soukromých škol. Právě v Plzni sídlí jediná, a to jedna z těch veřejných, Západočeská univerzita, která má 9 fakult (aplikovaných věd, designu a umění Ladislava Sutnara, ekonomickou, elektrotechnickou, filozofickou, pedagogickou, právnickou, strojní a zdravotnických studií). V rámci těchto fakult studovalo k 31. 12. 2025 na univerzitě v Plzni 12 439 studentů, z nichž v 719 případech se jednalo o cizince. K početně největším patří zejména společenskovědní a ekonomické fakulty jako pedagogická (2 303 studentů), ekonomická (2 069) nebo právnická a filozofická. Kromě fakult v rámci Západočeské univerzity je u nás možné navštěvovat i další fakulty, které patří pod vysoké školy se sídlem mimo území kraje (např. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy). Z **hlediska bydliště** mělo ke konci roku 2025 v Plzeňském kraji registrovaný trvalý pobyt 13 191 studentů vysokých škol, což představuje více než 5% meziroční nárůst. S ohledem na dlouhodobější vývoj v kraji počty studentů vysokých škol mezi lety 2013–2019 klesaly. Hlavní příčinou úbytku byla skutečnost, že do věku nástupu na vysokou školu přicházela slabší generace porevolučních dětí, která byla důsledkem nízké porodnosti v souvislosti se společenskými změnami po roce 1989. V posledních šesti letech je však mapován růst, neboť se naopak do kampusů vysokých škol dostávají děti rodičů silných generací ze 70. let. Absolventů bydlelo v kraji celkem 2 870. Počet vysokoškolských studentů **s místem výuky v kraji** dosáhl hodnoty 14 815 a v podstatě kopíruje vývojový trend studentů s trvalým bydlištěm v kraji. Z celkového počtu studujících v Plzeňském kraji bylo téměř 10 % s cizím státním občanstvím.

Zdraví

Počty samostatných ordinací praktiků a pediatrů v kraji meziročně vzrostly oproti předchozím rokům.

Lékaři působili v roce 2024 v Plzeňském kraji ve 243 **samostatných ordinacích** praktických lékařů pro dospělé, v 89 pro děti a dorost, v 287 ordinacích stomatologů a 66 ordinacích gynekologů. Po delší době dochází k meziročnímu nárůstu počtu samostatných ordinací Od roku 2017 počet samostatných ordinací celkově ubývá, v případě praktických lékařů pro dospělé o 11 ordinací, pro děti a dorost o 3. Pouze v případě stomatologů je viditelný klesající trend, od roku 2017 se počet snížil až o 41. Počet ordinací gynekologů je stálý.

Na 1 lékaře vycházelo v průměru 213 obyvatel kraje v roce 2024.

V roce 2024 působilo v Plzeňském kraji 2 869 **lékařů**, meziročně o 8 více, od roku 2019 o 125 více. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadalo 4,7 lékařů, což je v kraji dlouhodobý průměr. Výjimkou byl jen rok 2021, kdy se počet lékařů zvýšil na 4,9. V roce 2024 vycházelo na 1 lékaře v průměru 213 obyvatel, tedy šestá nejnižší hodnota mezi kraji. Dostupnější jsou lékaři v Praze, v Olomouckém, Jihomoravském, Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji.

V Plzeňském kraji připadalo v roce 2024 na 1 zubaře 1 437 obyvatel, což je čtvrtá nejnižší hodnota v republice.

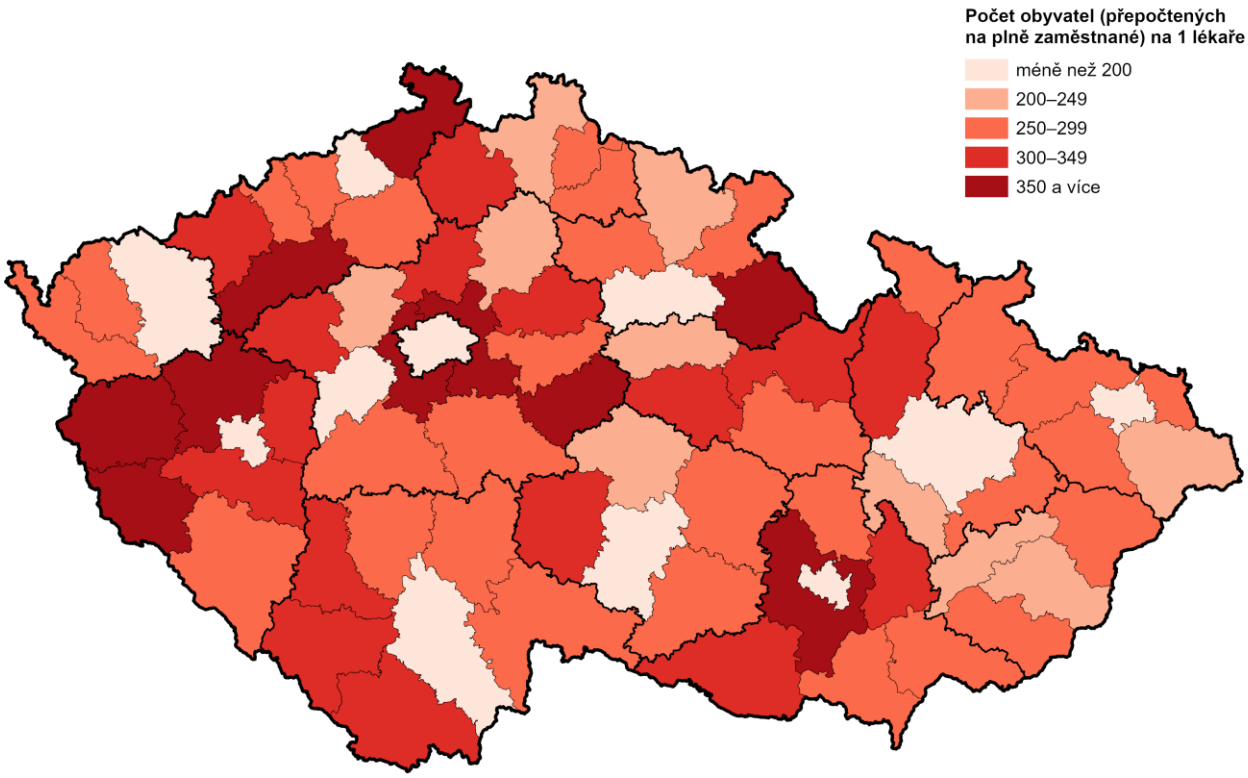
V roce 2024 nám v kraji poskytovalo péči 426 **zubních lékařů**. Nejvíce jich ordinovalo v roce 2019, a to 447, od té doby jejich počet klesá, výjimkou byl však rok 2023, kdy došlo k meziročnímu nárůstu a působilo zde 437 zubařů. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadalo v roce 2024 v Plzeňském kraji 0,7 zubaře a v opačném případě na 1 zubaře připadalo 1 437 obyvatel. Tato hodnota je v kraji

z dlouhodobého pohledu nejvyšší a v posledním roce souvisí nárůst s vyšším počtem obyvatel žijících v kraji. V rámci ostatních regionů jsme patřili mezi 4 kraje s nejnižším počtem osob na 1 zubaře. Dostupnější zubní péči měli obyvatelé v Praze (825 obyvatel na 1 zubního lékaře), v Olomouckém (1 278) a Jihomoravském (1 314) kraji.

V roce 2024 připadalo v kraji na 1 000 obyvatel 4,4 lůžka v nemocnicích akutní péče.

V roce 2024 bylo v Plzeňském kraji 9 **nemocnic akutní péče**, tedy zdravotnických zařízení poskytující akutní lůžkovou péči, jejímž cílem je odvrácení zhoršení zdravotního stavu či snížení rizika vážného zhoršení. Tyto nemocnice měly k dispozici 2 710 lůžek a meziročně beze změny. Od roku 2019 se jedná o druhý největší počet, více jich bylo jen v roce 2022 (2 718 lůžek). Na 1 000 obyvatel středního stavu tak připadalo 4,4 lůžka, to je osmá nejvyšší hodnota mezi kraji. Nejvyšší podíl měla Praha (6,1), nejnižší naopak Středočeský kraj (2,8).

Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Po Královéhradeckém kraji jsme měli v roce 2024 druhou nejvyšší průměrnou ošetřovací dobu v nemocnicích akutní péče.

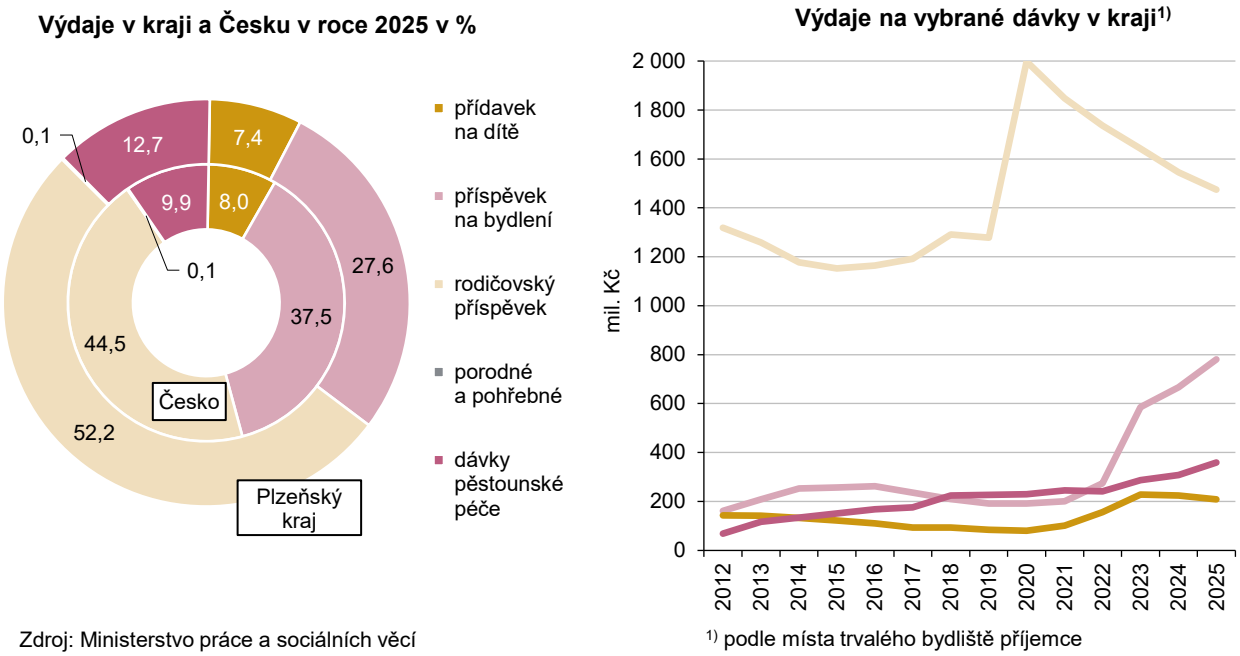
V nemocnicích akutní péče bylo v roce 2024 registrováno 92,9 tisíc případů **hospitalizací**, došlo tak k meziročnímu snížení o 1,5 tisíc. Do roku 2019 se jejich počet pohyboval nad hranicí 100 tisíc, poté případů hospitalizací ubylo na 88 tisíc. V přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu jsme dosáhli čtvrté nejnižší hodnoty (151,8 případů) a ve srovnání s rokem 2019 to bylo o 18,8 případů méně. Průměrná ošetřovací doba v nemocnicích akutní péče trvala v Plzeňském kraji v roce 2024 celkem 6,2 dne a oproti roku 2019 vzrostla o 0,1 dne. Tato doba je druhá nejvyšší mezi ostatními regiony, nejdéle pobývali v nemocnicích pacienti Královéhradeckého kraje (6,5 dne), nejkratší dobu zde strávili zase lidé z Karlovarského kraje (4,8 dne).

Státní sociální podpora

Počet dávek státní sociální podpory se v kraji meziročně snížil o 3,6 %.

Systém **státní sociální podpory** je legislativně upraven předpisy o státní sociální službě. Zabezpečuje adresnou pomoc zejména rodinám s nezaopatřenými dětmi k překonání nepříznivých důsledků sociálních událostí, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Podle zákona o státní sociální podpoře se do září 2025 poskytovaly přídavek na dítě a příspěvek na bydlení samostatně, nyní jsou již nahrazeny tzv. superdávkou. K dalším dávkám sociální podpory stojící mimo superdávku patří rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné. Některé z nich (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné) se poskytují v závislosti na výši příjmu žadatele a společně posuzovaných osob. V roce 2025 bylo vyplaceno v Plzeňském kraji 424,1 tis. dávek státní sociální podpory, z toho 154,2 tis. činily přídavky na dítě, což byl druhý nejnižší počet v mezikrajském porovnání po kraji Karlovarském (113,3 tis.). **Přídavek na dítě** je definován jako základní dlouhodobá dávka, která pomáhá rodinám s úhradou nákladů souvisejících s péčí o nezaopatřené děti. Druhým nejčetnějším druhem dávky byl rodičovský příspěvek, v kraji jich bylo vyplaceno 143,1 tis. **Rodičovský příspěvek** je dávkou pro rodiče, který po celý kalendářní měsíc osobně, celodenně a řádně pečuje o dítě do 4 let věku (pro děti narozené do 31. 12. 2023), nebo do 3 let věku (pro děti narozené od 1. 1. 2024), které je nejmladší v rodině. Počet vyplácených dávek státní sociální podpory celkem klesal až do roku 2019, následující tři roky ale rostl. V roce 2023 došlo k výraznému meziročnímu navýšení (o 15,7 %), a to zejména kvůli rostoucímu počtu žádostí o **příspěvek na bydlení**. Jejich počet mezi lety 2022/2023 narostl o 56,6 %, což bylo způsobeno především nepříznivou ekonomickou situací související s nestabilitou na energetických trzích. To se týkalo i přídavků na dítě, jejichž počet se meziročně zvýšil o 23,8 %. V roce 2024 bylo naopak vyplaceno méně dávek než v roce 2023 a klesající trend pokračoval i do roku 2025. Mezi roky 2024/2025 byl nejvíce evidentní pokles u porodného (o 30,7 %) a u rodičovského příspěvku o 10,4 %, což může mimo jiné souviset se snižující se porodností. Naopak výrazněji vzrostl příspěvek na bydlení o 9,9 %. K růstu došlo také v případě **dávek pěstounské péče**, jejichž počet se meziročně navýšil o 12,2 %.

Graf 2.10 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Plzeňském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

1) podle místa trvalého bydliště příjemce

K meziročnímu růstu výdajů na dávky státní sociální podpory přispělo nejvíce navýšení v rámci kategorie příspěvku na bydlení.

Ve vývoji výdajů na **sociální dávky** v posledních letech je zřejmý zásadní nárůst v roce 2020. K tomuto navýšení došlo díky meziročnímu růstu částky příspěvku pro rodiče z 220 tis. Kč na 300 tis. Kč (u vícerčat na 450 tis. Kč), což se na celkovém objemu výdajů na rodičovský příspěvek projevilo zvýšením o 56,3 %. O tři roky později následoval další výraznější nárůst celkových výdajů na dávky o 13,4 % související se zhoršující se ekonomickou situací domácností. Po mírném poklesu výdajů v roce 2024 se objem do roku 2025 navýšil na 2 466,7 mil. Kč, což je meziročně o 1,1 % více. K růstu došlo zejména díky výdajům v rámci příspěvku na bydlení, který se navýšil o 17,0 %. Z celkového objemu dávek státní podpory v Česku připadá na Plzeňský kraj pátý nejnižší podíl (4,4 %). V mezikrajském srovnání má nejvyšší podíl výdajů na celorepublikovém objemu Moravskoslezský kraj (14,3 %), naopak nejnižší kraj Karlovarský (2,6 %).

Z mezikrajského srovnání byla hodnota dávek státní sociální podpory v přepočtu na obyvatele v Plzeňském regionu nejnižší.

Výdaje na dávky státní sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele se v Plzeňském kraji meziročně mírně navýšily o 1,1 %. V celorepublikovém srovnání byla zjištěná hodnota v kraji 4 034 Kč na 1 obyvatele nejnižší, zároveň se jedná o výrazně nižší hodnotu, než představoval celorepublikový průměr (5 186 Kč/obyv.). Nejvyšší hodnotu mají regiony s vysokou nezaměstnaností, a to kraj Moravskoslezský (6 864 Kč/obyv.) a Ústecký (6 506 Kč/obyv.).

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Služby provozované formou celoročního pobytu tvořily dvě pětiny sociálních zařízení.

V Plzeňském kraji se nacházelo v roce 2025 celkem 159 **zařízení sociálních služeb** s 5 252 lůžky. V příslušných sociálních zařízeních tvořily téměř dvě pětiny služby provozované formou celoročního pobytu. Jedná se o domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Na 1 000 obyvatel starších 65 let v kraji připadá čtvrtý nejnižší počet lůžek v domovech pro seniory v republice.

Jednou z legislativně stanovených služeb sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v **domovech pro seniory**. Tato služba je určena zejména těm seniorům, jimž nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí. V Plzeňském regionu bylo v roce 2025 provozováno 26 domovů pro seniory s kapacitou 1 565 lůžek pro jejich klienty. Z dlouhodobého pohledu má vývoj počtu lůžek proměnlivý charakter. Meziročně se počet lůžek v domovech pro seniory zvýšil o 49. Od roku 2008 byla vůbec nejnižší kapacita v kraji v roce 2024 (1 516 lůžek), naopak nejvyšší v roce 2012 (1 842 lůžek). Průměr počtu lůžek na jedno zařízení dosahuje hodnoty 60,2 v kraji, což je méně než republikový průměr (66,9 lůžek). V přepočtu na 1 000 obyvatel starších 65 let bylo v našem regionu evidováno 12,2 lůžek v domovech pro seniory, což je čtvrtá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání. Nižší hodnota byla mapována pouze v Jihomoravském kraji, Praze a v kraji Libereckém, naopak v Jihočeském regionu bylo dosaženo hodnoty nejvyšší (21,9). Zároveň se jedná o první mírný meziroční nárůst, který přerušil setrvalý pokles mapovaný v Plzeňském kraji již od roku 2011.

Počet lůžek pro osoby s duševními poruchami se za poslední dekádu téměř zdvojnásobil.

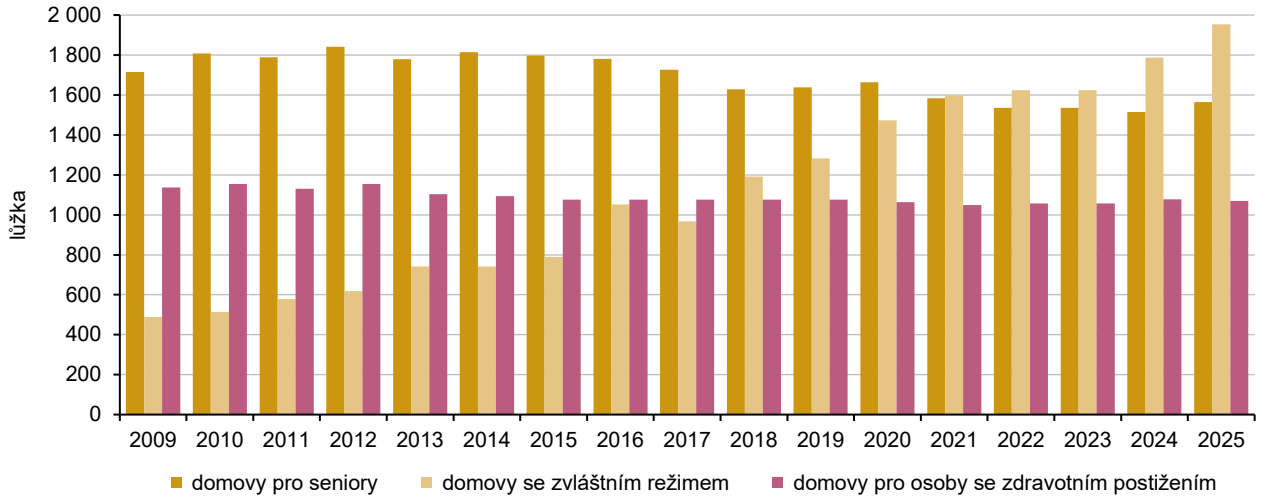
Další legislativně definovanou službou sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v **domovech se zvláštním režimem**, které poskytují služby osobám trpícím duševní nemocí, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. V Plzeňském kraji se nachází těchto zařízení 23 s kapacitou 1 954 lůžek. Z retrospektivního pohledu je patrné, že od roku 2008 dochází k navyšování počtu i kapacity zařízení. Za deset let vzrostla kapacita do roku 2025 téměř dvojnásobně, což znamenalo o 901 lůžek víc. V regionu byl zaznamenán poměrně výrazný meziroční nárůst lůžek nejen v roce 2025 (o 9,3 %), ale i v roce 2024 (o 10,0 %). Průměrná kapacita lůžek v těchto zařízeních činí 85,0 lůžek, tj. o 19,4 lůžek na jedno

zařízení nad republikovým průměrem, a byla ve srovnání s ostatními kraji v republice nejvyšší.

Domovů pro osoby se zdravotním postižením funguje v kraji 12 s kapacitou 1 070 lůžek.

V zařízeních sociální péče je dále definována pobytová služba s celoročním provozem pro osoby se sníženou soběstačností vyžadující pravidelnou a komplexní péči, kterou jim nelze zajistit v jejich přirozeném sociálním prostředí, jedná se o **domovy pro osoby se zdravotním postižením**. V Plzeňském kraji se nalézá 12 těchto zařízení s 1 070 lůžky pro své klienty v roce 2025. V posledních deseti letech je počet lůžek pro osoby se zdravotním postižením téměř neměnný. V průměru tak na každý tento druh zařízení v kraji připadalo 89,2 lůžek v roce 2025 a tato hodnota byla v mezikrajském srovnání nejvyšší. Republikový průměr převyšovala o 37,3 lůžek na jedno zařízení.

Graf 2.11 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

V Plzeňském kraji bylo v roce 2025 k dispozici 10 azylových domů a 5 zařízení nabízejících chráněné bydlení.

Mezi další nejvíce využívaná pobytová zařízení sociálních služeb můžeme zařadit azylové domy a chráněné bydlení. **Azylové domy** poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. V roce 2025 Plzeňský kraj nabízel 10 azylových domů s celkovým počtem 294 lůžek. **Chráněné bydlení** je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. V roce 2025 byla tato služba přístupná v Plzeňském kraji celkem v 5 zařízeních s celkovou kapacitou 260 lůžek.

K dalším zařízením sociálních služeb patří například sociálně rehabilitační služby, sociální poradny, denní a týdenní stacionáře.

Mezi další kromě výše zmiňovaných zařízení sociálních služeb v Plzeňském regionu, které disponují lůžkovou kapacitou, se řadí centra sociálně rehabilitačních služeb (13 zařízení s 45 lůžky), týdenní stacionáře (1 zařízení s 29 lůžky), terapeutické komunity (1 zařízení s 15 lůžky), služby následné péče (2 zařízení s 9 lůžky) a domy na půl cesty (1 zařízení s 8 lůžky). Mezi zařízení, která nabízela v roce 2025 největší počet služeb bez lůžkové kapacity, patřily sociální poradny (29 služeb), denní stacionáře (9 služeb), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně terapeutické dílny (obě shodně 7 služeb).

Příspěvky na péči za rok 2025 byly poskytnuty ve výši 2,8 mld. Kč.

V prosinci 2025 bylo registrováno v Plzeňském kraji 22,6 tis. **příjemců příspěvku na péči**. Příspěvek na péči je vyplácen podle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb. Stupně závislosti jsou rozdělené od lehké (I.), přes středně těžkou (II.), těžkou (III.) až po úplnou (IV.) závislost. **Výdaje na dávky** za rok 2025 byly poskytnuty ve výši 2,8 mld. Kč. Nejčastěji je vyplácen příspěvek na péči podle II. stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Tento příspěvek byl v roce 2025 vyplacen 7,3 tis. příjemců, což byla téměř třetina ze všech příjemců příspěvku na péči. Více než dvě třetiny ze všech příjemců příspěvku na péči byly oprávněné osoby starší 65 let, tj. 15,4 tis. osob. Podíl žen představoval 58,5 % ze všech příjemců příspěvku v regionu. Výdaje na dávky se od roku 2020 navýšily do roku 2025 o 915 mil. Kč., za tu dobu přibylo také 2,2 tisíc příjemců příspěvků na péči. Nejvyšší nárůst se týkal oprávněných osob ve věku nad 80 let (o 15,7 %). Podle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby přibylo nejvíce příjemců ve IV. stupni, kde se počet navýšil o 21,1 %.

Mezi příjemci příspěvku na péči převažují ženy, nejčastěji ve věkové kategorii 80 let a více.

Z hlediska detailnější struktury **příjemců příspěvku na péči** v roce 2025 jich bylo mezi muži nejvíce ve II. stupni závislosti a ve věku 65–79 let. Nad ženami dominovali muži výrazněji ve věkové kategorii 1–17 let, v rámci které jich bylo téměř 2krát více. U žen to bylo naopak ve věku 80 let a více, kdy byl jejich počet téměř trojnásobný ve srovnání s mužskými příjemci ve stejné věkové kategorii. Z celkového počtu 13,2 tis. žen, kterým byl přiznán příspěvek na péči, představovaly ženy ve věku 80 let a více nadpoloviční většinu (51,9 %). I v případě žen se nejčastěji jednalo o příjemce ve II. stupni závislosti.

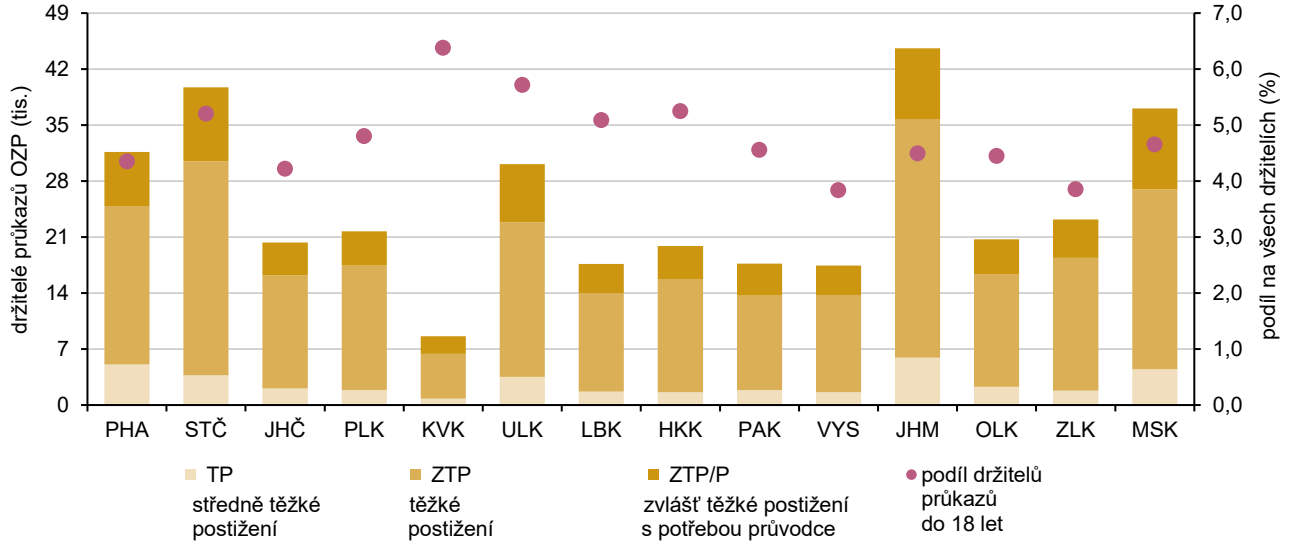
V prosinci 2025 bylo v kraji evidováno 21 721 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením.

V prosinci roku 2025 bylo v Plzeňském kraji evidováno 21 721 **držitelů průkazů osob se zdravotním postižením** (OZP). Data o počtu a struktuře držitelů průkazů OZP, která poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, byla revidována včetně údajů za předchozí roky. Pokles počtu držitelů po revizi souvisí se zohledněním případů předčasného ukončení platnosti průkazu OZP, např. z důvodu úmrtí. V původních údajích tyto osoby zůstávaly do konce platnosti uvedené na průkazu. V roce 2025 bylo o 312 osob se zdravotním postižením méně než v roce 2024, tj. pokles o 1,4 %. Největší podíl osob se zdravotním postižením tvoří držitelé průkazů ZTP (osoby s těžkým postižením). V roce 2025 se jednalo o 15 555 osob, jež tvořily 71,6 % z celkového počtu držitelů průkazů se zdravotním postižením. Jednu pětinu pak představovaly osoby se zvlášť těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) a se středně těžkým postižením (TP) jich bylo 1,9 tisíce. V roce 2025 mělo v držení průkaz se zdravotním postižením 11 011 žen (50,7 %) a 10 710 mužů. Jen s průkazem v kategorii ZTP/P byl podíl mužů v roce 2025 mírně vyšší než podíl žen ve stejné kategorii.

Více než 60 % držitelů průkazů se zdravotním postižením je 65 let a více.

Mladistvých do 18 let, kteří měli jeden z průkazů osob se zdravotním postižením, bylo v regionu v roce 2025 celkem 1 044. Nadpoloviční podíl představovali mladí držitelé průkazu ZTP/P (zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce) a v 44,8 % případů vlastnili (těžké postižení). V roce 2025 bylo nejvíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením **ve věku 65 let a více** (60,9 %), naopak nejmenší počet byl evidován u osob ve věku do 17 let (4,8 %). Lidé ve věku 65 let a více vlastnící průkaz ZTP (těžké postižení) tvořili nadpoloviční podíl z celkového počtu osob se zdravotním postižením (50,4 %). Z kategorie osob se zvlášť těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) jich bylo nejvíce ve věku 15–64 let (2 508 osob).

Graf 2.12 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením v krajích v prosinci 2025

V našem kraji bylo koncentrováno 6,2 % všech držitelů průkazu OZP v republice, nejvíce konkrétně v Plzni-městě

V **mezikrajském srovnání** byl Plzeňský kraj v roce 2025 na sedmém místě v počtu držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejnižší počet byl evidován v kraji Karlovarském (8 614), nejvyšší naopak v kraji Jihomoravském (44 619). Podíl Plzeňského kraje z celkového počtu držitelů v Česku činil 6,2 %. Na území Plzeňského regionu žilo nejvíce osob se zdravotním postižením v okresech Plzeň-město (5 516) a na Klatovsku (4 789), jejich společný podíl na celkovém počtu držitelů průkazů v kraji představoval téměř polovinu

Důchodci, důchody

V okrese Domažlice připadá na 1 000 obyvatel 315 důchodců, což je mezi okresy nejvíce v republice.

Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů v prosinci 2025 v Plzeňském kraji 161 416 osob, mezi nimiž převažovaly ženy (57,9 %). **Celkový počet příjemců důchodů** po dvou letech jejich nárůstu meziročně lehce poklesl o 0,4 %. Zatímco příjemců mužů za posledních 10 let přibylo 1,7 tis., žen příjemkyň naopak ubylo o 1,9 tis. Na 1 000 obyvatel má Plzeňský region třetí nejnižší počet důchodců po Praze a Středočeském kraji, nejvíce jich je pak na Zlínsku a Vysočině. Okres Domažlice drží bohužel nepříliš lichotivé celorepublikové prvenství. Na 1 000 obyvatel zde připadá nejvíce důchodců, a to 315. Okres Klatovy je v tomto žebříčku pátý. S výší důchodu (bez ohledu na jeho typ) 20 001 Kč se Plzeňský region v mezikrajském porovnání zařadil až na osmé místo. Příjemci důchodů si tady meziročně polepšili o 352 Kč, vzhledem k roku 2016 téměř o 9 tis. Kč.

Do počtu důchodců pobírajících starobní důchod zasáhla pandemie koronaviru.

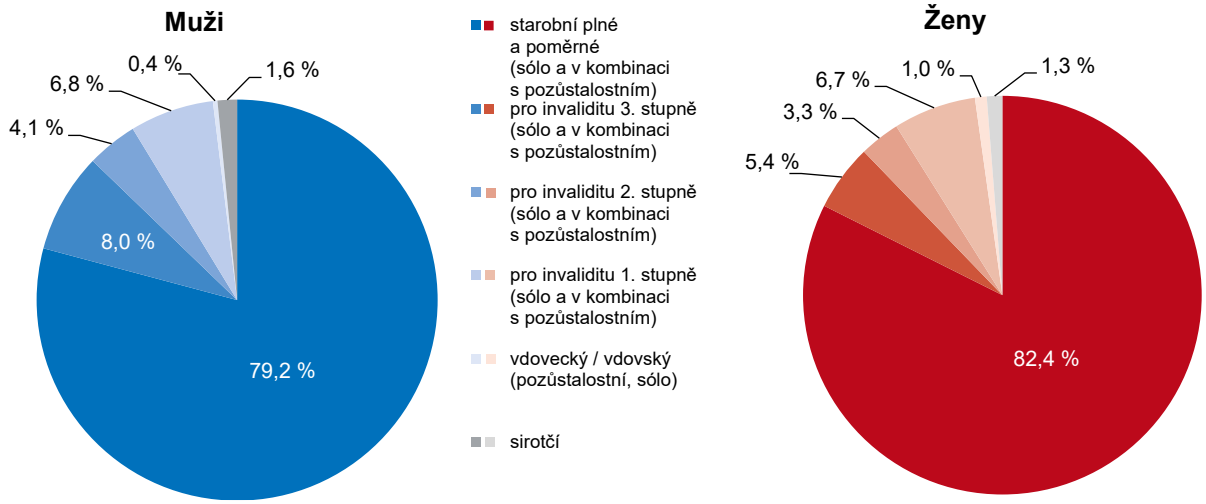
Většina z příjemců důchodů pobírala **starobní důchod**, ať už samostatně nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem. Starobní důchod (plný či poměrný včetně souběhů s vdovským nebo vdoveckým důchodem) dostávalo v prosinci 2025 v Plzeňském kraji 130 803 osob, to je o 0,9 % méně než v předchozím roce. Počet starobních důchodců rostl až do roku 2019, v následujícím roce pandemie koronaviru způsobila vyšší úmrtnost hlavně u seniorů a přispěla tak k poklesu počtu důchodců v následujících třech letech. Nejvíce osob ve starobním důchodu na 1 000 obyvatel žije na Zlínsku, Vysočině a Královéhradecku, nejméně jich pak mají v Praze, ve Středočeském a Plzeňském kraji. V rámci našeho regionu máme nejvíce seniorů v okrese Domažlice (247), což je zároveň pátý nejvyšší počet v Česku. V krajském městě a jeho okolí je situace příznivější. Plzeň nabízí spoustu pracovních příležitostí, kulturní a sociální zázemí včetně dobré dopravní

infrastruktury a vytváří tím vhodné podmínky pro mladé lidi. Tachovsko zase těží z velkého počtu imigrantů v produktivním věku, kteří sem přišli za prací. U příjemců starobních důchodů vidíme podobný trend jako u příjemců celkem. Zatímco plzeňských důchodců mužů mezi roky 2016 a 2025 přibylo 1 460, počet důchodkyň se snížil o 3 454. Díky tomu se rozdíl mezi počtem mužů a žen pobírajících starobní důchod bez ohledu na jeho typ výrazně snížil.

V horizontu deseti let se do důchodového věku dostane silná generace ze 70. let.

V posledním roce sice starobních důchodců nepatrně ubylo, ale je to důsledek populačně slabé generace, která nyní dosahuje důchodového věku. Za deset let se ale situace začne podstatně zhoršovat. Věku 65 let se začne dožívat velmi silná populační vlna lidí narozených v Československu mezi lety 1970 až 1980, tzv. Husákových dětí. V kombinaci s dlouhodobým poklesem porodnosti a současným prodlužováním naděje dožití to bude velká zátěž pro náš státní rozpočet. Podle aktuální Projekce obyvatelstva České republiky v letech 2023–2100 vypracované Českým statistickým úřadem (vydáno 30. 11. 2023) se v horizontu deseti let zvýší počet osob ve věku 65 let a více ze současných 2,3 milionu na 2,5 milionu, za dvacet let na 2,9 milionu, za třicet dokonce na 3,2 milionu. Důchodová reforma je proto velkým tématem nejen pro politiky. Napříč společností opětovně rezonují různé pohledy a názory. Důvody pro stabilní důchodový systém jsou však jednoznačné. Pokud se věk odchodu do důchodu nebude prodlužovat, starobní důchody se budou neúměrně navyšovat nebo se nezajistí jiné dostatečné financování těchto dávek, hrozí v budoucnu mladé generaci razantní snížení jejich nároku na důchod.

Graf 2.13 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Plzeňském kraji v prosinci 2025

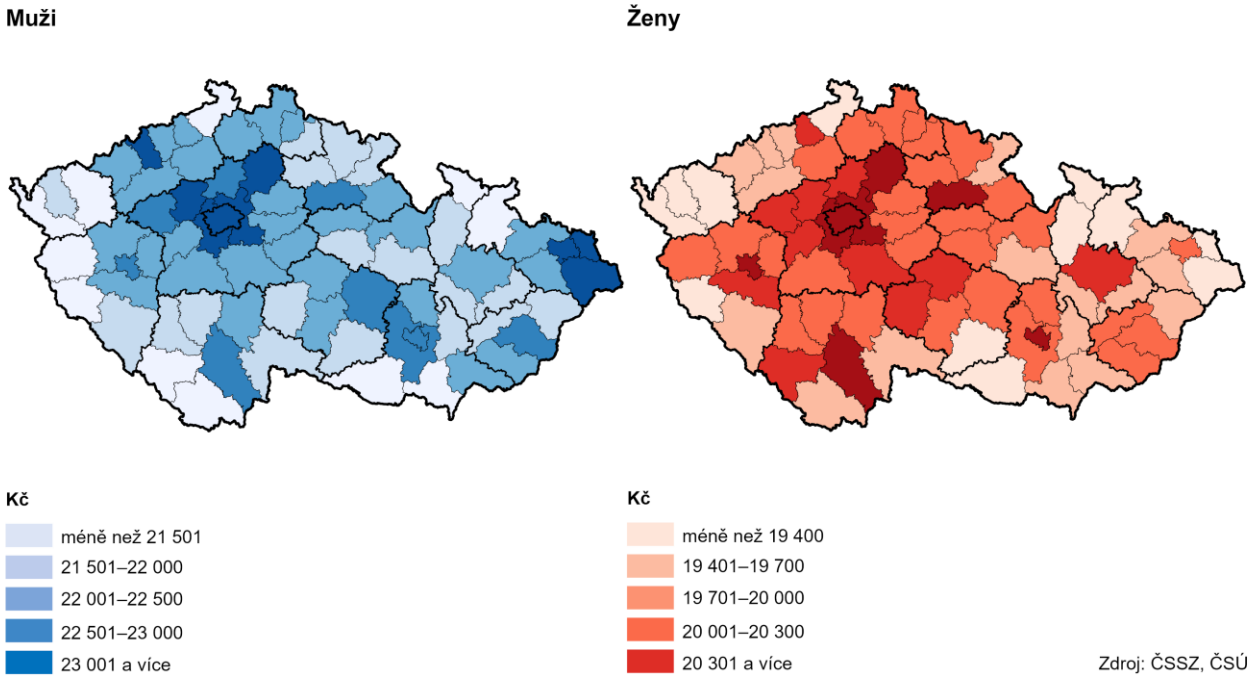
Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Zejména díky inflaci se plný starobní důchod sólo za poslední dekádu navýšil o 84,2 % na hodnotu 21 038 Kč.

V průběhu let 2016 až 2025 se plný starobní důchod sólo v kraji neustále navyšoval, markantní nárůst byl zaznamenán v roce 2022 o 17,1 % a v následujícím roce o 12,2 % především díky růstu inflace v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině. Během posledních deseti let tak došlo ke zvýšení starobního důchodu v Plzeňském kraji o 84,2 % na hodnotu 21 038 Kč a jednalo se o čtvrtou nejvyšší penzi v Česku. Nejlépe se mají senioři v Praze, dále pak ve Středočeském a v Moravskoslezském regionu. Nejhůře jsou na tom důchodci na Karlovarsku, jejich penze je o více než 2 tisíce nižší ve srovnání s hlavním městem. V našem kraji pobírají nejvíce peněz senioři v okrese Plzeň-město (21 522 Kč), o trochu méně pak v okolních okresech. Nejnižší důchod mají penzisté na Domažlicku a Klatovsku.

Stejně jako u mezd je i zde patrný rozdíl mezi důchody mužů a žen, i když postupem času se obě tyto penze přibližují. Zatímco v roce 2016 dostávaly plzeňské důchodkyně v průměru 82,7 % penze mužů, v loňském roce se tento podíl zvýšil téměř na 90 %. Významně k tomu přispělo zavedení tzv. výchovného (tj. příspěvek 500 Kč měsíčně za každé vychované dítě) od 1. ledna 2023. Nárok na tento příspěvek má rodič, který o dítě nejvíce pečoval, což byly nejčastěji ženy. Důchody seniorů mužů v Plzeňském kraji byly v rámci Česka šesté nejvyšší a dosahovaly průměrně 22 185 Kč. Penze seniorek činila 19 938 Kč a byla v mezikrajském porovnání pátá nejvyšší.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

Poslední dva roky podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu zaznamenává pokles.

Podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v dlouhodobém pohledu od roku 2014 v Plzeňském kraji klesal až do roku 2018, kdy dosáhl ve sledovaném období svého minima (41,2 %). Od té doby se trend vývoje obrátil a podíl naopak narůstal až do roku 2023. V následujících dvou letech se znovu navrací klesající tendence V roce 2025 se hodnota podílu meziročně snížila o 2,3 p. b. na hodnotu 46,5 %.

Předčasný důchod pobírala více než třetina starobních důchodců.

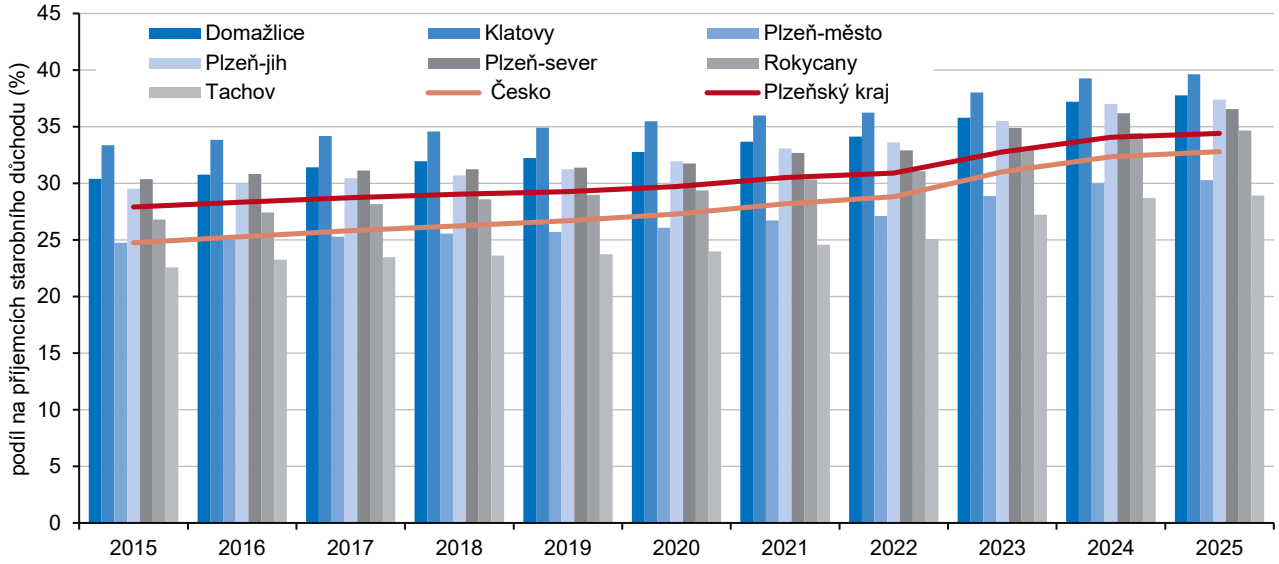
V souvislosti se zvyšováním věkové hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním na trhu práce stoupá v posledních letech počet osob, které se rozhodnou odejít do předčasného důchodu. Koncem roku 2025 pobíralo v Plzeňském kraji **předčasný starobní důchod** (ať už samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem) 34,4 % starobních důchodců (35,8 % důchodců mužů a 33,4 % důchodkyň žen). Od roku 2016 jejich celkový počet vzrostl téměř o pětinu, přičemž nejvíce jich přibylo v letech 2023 a 2024. Předčasná penze byla v roce 2023 extrémně výhodná především díky kombinaci vysokých valorizací a obav ze zpřísněných podmínek pro její získání, které vstoupily v platnost od října 2023. Často se vyplatilo zažádat si o předčasný důchod „bez výplaty“, pracovat dál, ale mít důchod vyměřený ještě podle starých podmínek. Nejčastěji využívali možnost odchodu do důchodu dříve na Vysočině, kde podíl příjemců předčasných penzí

přesáhl 41 %. Opačná situace byla v Praze a ve Středočeském kraji. Tady podíl předčasných důchodců představoval jen 17,4 %, respektive 28,2 % z celkového počtu penzistů. V našem kraji mají relativně nejvyšší podíl předčasných starobních důchodců Klatovsko a Domažlicko, nejnižší zase okresy Tachov a Plzeň-město.

Mezi příjemci vdovských/vdoveckých důchodů je pětkrát méně mužů než žen.

Dominantní zastoupení žen ve struktuře jednotlivých typů důchodů se vyskytuje u vdoveckých, resp. vdovských důchodů (včetně souběhu se starobním nebo invalidním důchodem). V prosinci 2025 pobíralo v Plzeňském kraji 27 908 žen **vdovské důchody**, mužů dostávajících **vdovecké důchody** však bylo pětkrát méně. Dlouhodobě se počet mužů s přiznaným vdoveckým důchodem téměř nemění na rozdíl od žen s přiznaným vdovským důchodem, kterých vzhledem k roku 2016 ubylo o 7,4 %. Z pohledu výše vdovského i vdoveckého důchodu na tom byli nejlépe příjemci v Praze, naopak nejhůře ti na Olomoucku. V Plzeňském kraji dosáhl ke konci roku 2025 vdovský důchod včetně souběhu se starobním nebo invalidním důchodem průměrně 22 678 Kč a byl šestým nejvyšším mezi regiony. V jediném plzeňském okrese Plzeň-město přesáhla tato měsíční renta 23 tis. Kč. S výší vdoveckého důchodu 24 444 Kč obsadil náš kraj čtvrté místo, přičemž na hranici 24 tis. Kč nedosáhli vdovci na Domažlicku a Klatovsku.

Graf 2.14 Příjemci předčasného starobního důchodu v Plzeňském kraji a jeho okresech (v prosinci)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

V Plzeňském kraji byl evidován nejvyšší podíl příjemců důchodu s druhým stupněm invalidity na 1 000 obyvatel v republice.

Třetím nejvíce zastoupeným typem důchodů jsou **důchody invalidní** (sólo), které se dělí na základě procentuálního poklesu nebo dokonce ztráty pracovní schopnosti na tři základní stupně. Celkový počet invalidních důchodců činil v prosinci 2025 v Plzeňském kraji 26 869. Zatímco osob s invaliditou 3. stupně, tj. se sníženou pracovní schopností 70 % a více, u nás v posledních deseti letech ubylo o 12,6 %, obyvatel s 1. (pokles pracovní schopnosti o 35–49 %) a 2. stupněm invalidity (pokles pracovní schopnosti o 50–69 %) naopak přibylo, v obou případech o více než čtvrtinu. Nejvíce invalidních důchodců 1. stupně připadá na 1 000 obyvatel v Ústeckém a Jihomoravském kraji. Druhý stupeň invalidity dominuje právě v Plzeňském kraji, kde na 1 000 obyvatel máme nejvyšší počet osob se sníženou pracovní schopností o 50–69 %, a to 9,4. Mezi okresy je na tom celorepublikově nejhůře Domažlicko a do poslední desítky se dostaly i další plzeňské okresy Tachov, Rokycany a Klatovy. Obyvatel s omezenou pracovní schopností nad 70 % je relativně nejvíce na Zlínsku a opět také na Plzeňsku. V rámci okresů jich žije nejvíce na Klatovsku, Rakovnicku a Domažlicku, na sedmé místo se zařadil okres Tachov,

na dvanácté pak ještě Rokycany. Nejméně invalidních důchodců ve všech jeho stupních se vyskytuje v Praze a Středočeském kraji. Plzeňský invalidní důchod sólo dosáhl v prosinci 2025 v případě 1. stupně výše 10 076 Kč, 2. stupně 12 008 Kč a 3. stupně 17 950 Kč. Nejvyšší penze ve všech jeho stupních jsou vypláceny v krajích Vysočina a Zlínském. Naopak nejhůře jsou na tom příjemci 1. stupně na Karlovarsku a 2. a 3. stupně v hl. městě Praze.

V kraji bylo v roce 2025 evidováno 2 235 příjemců sirotčích důchodců a jejich počet od roku 2020 roste.

Druhovou skladbu jednotlivých typů penzí doplňuje ještě **důchod sirotčí**. V Plzeňském kraji bylo loni evidováno 2 235 příjemců, za posledních deset let se jejich počet zvýšil skoro o 20 %. Nezaopatřeným dětem, kterým zemřel rodič, bylo v našem kraji průměrně vypláceno 10 856 Kč měsíčně, což je sedmý nejvyšší důchod v rámci Česka. Nejvíce peněz obdrželi sirotci v Praze a ve Středočeském kraji, nejméně naopak na Karlovarsku a Ústecku. V našem regionu pobíraly nezaopatřené děti nejvyšší sirotčí důchod na Rokycansku, nejnižší pak na Domažlicku, kde nepřesáhl ani hranici 10 tis. Kč.

Kultura

V Plzeňském kraji klesá počet knihoven, v roce 2025 jich bylo evidováno 498 včetně jejich poboček.

Kultura a kulturní instituce plní významnou sjednocující funkci, která prostupuje a propojuje různé oblasti lidské činnosti a společenského života. Vybavenost obcí zařízeními, která umožnují tvorbu, zprostředkování a uchovávání kulturních hodnot, tak zvyšuje kvalitu života v obcích a přispívá k osobnímu rozvoji a soudržnosti jejich obyvatel. K 31. 12. 2025 poskytovala **veřejné knihovnické služb**y v Česku dle údajů Národního institutu pro kulturu síť 5 934 knihoven včetně poboček, což je o 67 méně než v roce 2024 a o 1 207 méně než před 25 lety. Klesající trend je patrný i v Plzeňském kraji, kde bylo od roku 2001 zrušeno 76 knihoven (vč. poboček). V roce 2025 tak sídlilo v obcích Plzeňského kraje 498 knihoven včetně jejich poboček, s tímto počtem se region zařadil na páté nejvyšší místo v rámci Česka. Nejvíce jich bylo ve Středočeském (750) a Jihomoravském kraji (690), nejméně naopak v Praze (92) a na Karlovarsku (130).

Knihovny evidovaly v kraji přes 1,6 mil. výpůjček.

Veřejnými knihovnami jsou v regionech krajské vědecké knihovny zřizované kraji a dále knihovny zřizované obcemi a městy. Lokálně vyčleněnou částí knihovny je pak **pobočka**, která je její organizační částí a pracuje pod jejím přímým vedením. V Plzeňském kraji bylo ke konci roku 2025 takovýchto poboček 49, jejich počet se dlouhodobě příliš nemění. Knihovny v kraji (vč. poboček) disponovaly v roce 2025 téměř 4,6 miliony knihovních jednotek a bylo zde registrováno 73 tisíc čtenářů. Celkem čtenáři uskutečnili přes 1,6 milionů výpůjček (bez prodloužených výpůjček).

V Plzeňském kraji byl evidoval druhý nejnižší počet návštěvníků knihoven v republice.

V roce 2025 navštívilo veřejné knihovny v Plzeňském kraji 2,0 milionů návštěvníků (včetně on-line služeb), což je 2,4% podíl všech návštěvníků v republice. Jednalo se o druhý nejnižší podíl mezi kraji, méně bylo evidováno již jen na Karlovarsku (1,2 %). Nejlépe na tom byla Praha, kde hosté tvořili více než třetinu v rámci celého Česka. Z celkového počtu návštěvníků knihoven regionu se jednalo o 958 tis. fyzických osob, jejichž počet se meziročně významně snížil (o 34,5 %). On-line hostů bylo 1,1 mil., tedy více než těch fyzických, což bylo evidováno kromě Karlovarského ve všech krajích Česka. Čtenáři mohou v knihovnách také využívat počítače s připojením k internetu, jejichž počet po výrazném růstu do roku 2008 a následné stagnaci již od roku 2019 v regionu klesá.

Meziročně se počet expozic a výstav v muzeích a galeriích navýšil o více než pětinu.

V roce 2025 bylo v Plzeňském kraji možné navštívit 36 **muzeí a památníků**, 2 **galerie** a 18 poboček muzeí a galerií. V těchto objektech jsme mohli shlédnout 190 expozic a 254 výstav, celkově tak došlo k navýšení expozic a výstav v souhrnu o více než pětinu ve srovnání s rokem 2024. Expozice a výstavy v galeriích, muzeích a památnících navštívilo celkem 393 tisíc osob, což je meziročně o 1,1 % méně, ačkoli výstavní plocha těchto regionálních objektů vzrostla. Oproti předchozímu roku se snížil počet evidovaných sbírkových předmětů, máme jich necelých 1,4 mil., čímž se kraj řadí na čtvrtou nejvyšší pozici v rámci celého Česka. V porovnání s ostatními regiony obsadil Plzeňský kraj páté místo v celkovém součtu muzeí, galerií a památníků, nejvíce jich bylo ve Středočeském (63) a nejméně v Karlovarském kraji (16 objektů).

Památkové objekty jako jsou hrady, zámky atd. evidovaly v roce 2025 v kraji 569 tis. návštěvníků.

Památkových objektů s kulturním využitím, které jsou zpřístupněné návštěvníkům za vstupné, tj. **hradů, zámků a ostatních památek**, bylo v roce 2025 v Plzeňském regionu 34, meziročně o 2 více. Celkový počet návštěvníků těchto objektů představoval hodnotu 569 tisíc. Z hlediska vývoje dochází od roku 2023, kdy byl patrný propad po rekordním pocovidovém roce 2022, znovu k postupnému růstu. Meziročně se návštěvnost navýšila o 5,3 %. Nejznámějšími památkovými objekty v Plzeňském kraji jsou hrady Rabí, Kašperk, Velhartice či Švihov, zámky Kozel, Zbiroh, Manětín a Nebílovy, případně kláštery Plasy, Kladruby nebo Chotěšov. Na území regionu se pořádá mnoho kulturních akcí, např. výstav, koncertů, prohlídek anebo vystoupení, jejichž počet se meziročně snížil, zároveň se však celkový součet návštěvníků kulturních akcí meziročně mírně navýšil (o 3,1 %).

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet registrovaných trestných činů se v kraji meziročně navýšil o 2,8 %.

Podle údajů Policejního prezidia ČR bylo v Plzeňském kraji v roce 2025 spácháno 9 244 **registrovaných trestných činů**, což představuje mírný meziroční nárůst (o 2,8 %). Nejvyšší počet trestné činnosti zde byl zaznamenán v roce 1999, a to 18 446 registrovaných trestných činů, což byl téměř dvojnásobek skutků evidovaných v roce 2025. V celorepublikovém měřítku se Plzeňský kraj podílí 5,4 % na celkové registrované trestné činnosti a řadí se na sedmé místo. Na trestné činnosti v Česku nejvíce participovala Praha s 20,5 %, naopak nejméně se podílel Karlovarský kraj (2,9 %). Meziročně došlo v celé republice a sedmi krajích k poklesu, nejzásadněji v Praze (o 9,3 %). V ostatních krajích byl zaznamenán nárůst, nejvyšší na Liberecku (o 6,7 %), Plzeňský region obsadil šestou pozici.

V přepočtu připadlo na 1 000 obyvatel kraje 15,1 registrovaných trestných činů.

Intenzita kriminality dosáhla v Plzeňském kraji v roce 2025 hodnoty 15,1 registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel, čímž se v rámci Česka region umístil na šestém nejvyšším místě a zároveň byl mírně pod republikovým průměrem (o 0,5 trestných činů na 1 000 obyvatel). Z hlediska vývoje posledních deseti let byly patrné dva výraznější vrcholy, kdy došlo v rámci tohoto ukazatele k růstu, a to v roce 2019 a následně v roce 2022. Po roce 2022 byly klesající tendence opět přerušeny až v roce 2025, kdy došlo k mírnému meziročnímu navýšení. Mezi okresy s nejnižší intenzitou kriminality patřily v kraji Plzeň-jih a Plzeň-sever se společně evidovanou hodnotou 9,5 trestných činů na 1 000 obyv. Naopak v okrese Plzeň-město byla dosažena nejvyšší intenzita kriminality (21,8).

Objasněnost trestných činů dosáhla v Plzeňském kraji hodnoty 42,1 %.

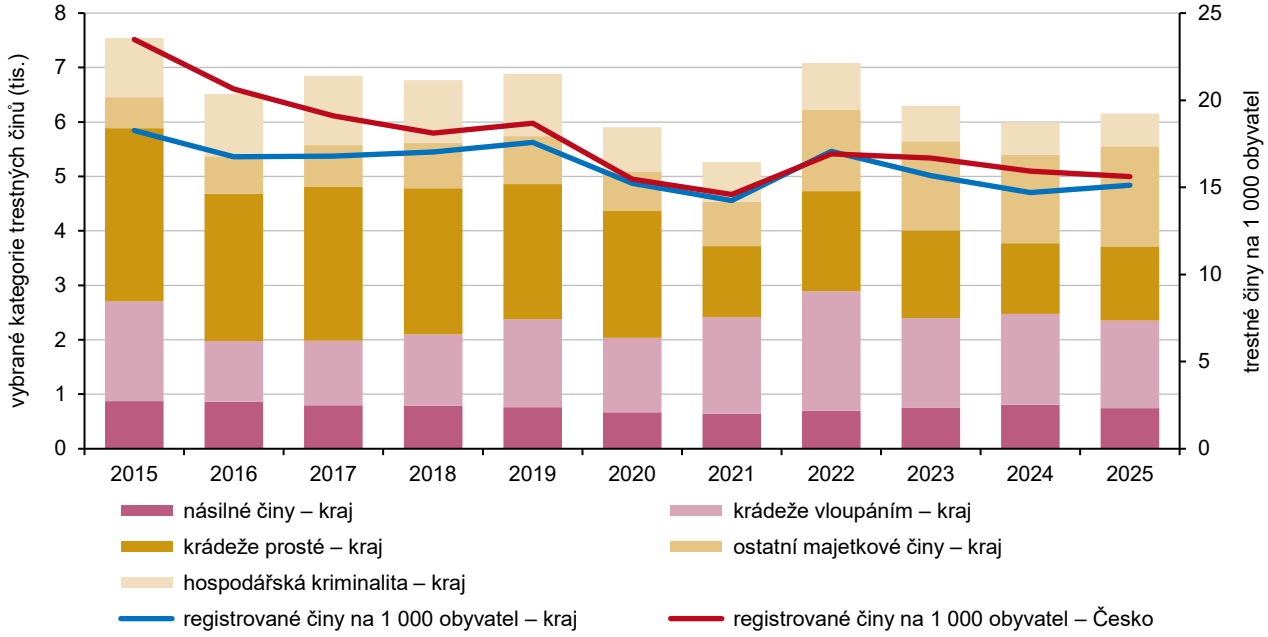
Celkové procento **objasněnosti** se od roku 2015 v Plzeňském kraji pohybuje v rozmezí 41,0–54,1 %. V roce 2025 objasnila policie v regionu 42,1 % registrovaných trestných činů, což byla druhá nejnižší hodnota ve sledované časové řadě a Plzeňský kraj se tak zařadil po hl. městě Praze, Jihomoravském

a Středočeském kraji na čtvrté místo s nejnižším podílem objasněných případů. Nejmenší hodnota v monitorovaném období (41,0 %) byla v regionu evidována v roce 2024. Při mezikrajském porovnání byla nejlepší objasněnost zjištěna na Ústecku (60,4 %) a naopak nejhorší v Praze (26,8 %). Meziročně došlo v celém Česku a v osmi jeho krajích ke zhoršení situace, jen v šesti případech objasněnost oproti předchozímu roku vzrostla, nejvíce na Liberecku.

Nejnižší počet trestných činů byl mapován na Rokycansku, nejvyšší naopak v městském regionu Plzně.

Z pohledu regionálního uspořádání uvnitř kraje bylo registrováno nejvíce trestných činů v okrese Plzeň-město (4 494), což byla téměř polovina z celkového počtu trestných činů v kraji. Nejnižší podíl trestné činnosti byl zaznamenán v okrese Rokycany (6,2 %). Celkově došlo v kraji a ve většině jeho okresů meziročně k nárůstu trestné činnosti, nejzásadněji v okrese Domažlice (o 6,5 %). Naopak ke snížení registrovaných trestných činů proti předchozímu roku došlo pouze mírně v okrese Klatovy (o 0,3 %), výrazněji však na Rokycansku (o 15,1 %). Nejvíce trestných činů, zhruba polovina, se podařilo objasnit policejním orgánům v okresech Klatovy a Tachov, naopak nejméně v okrese Plzeň-město (třetina). Ve srovnání s rokem 2024 byl v regionu zaznamenán v roce 2025 nárůst procenta objasněnosti trestních činů na Domažlicku a ve sloučených okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever (shodně o 2,7 p. b.) a v okrese Plzeň-město (o 2,0 p. b.), naopak k nejvýraznějšímu snížení došlo na Tachovsku (o 1,4 p. b.). V celém Plzeňském kraji došlo meziročně ke zvýšení procenta objasněnosti trestných činů o 1,2 p. b.

Graf 2.15 Registrované trestné činy v Plzeňském kraji a Česku

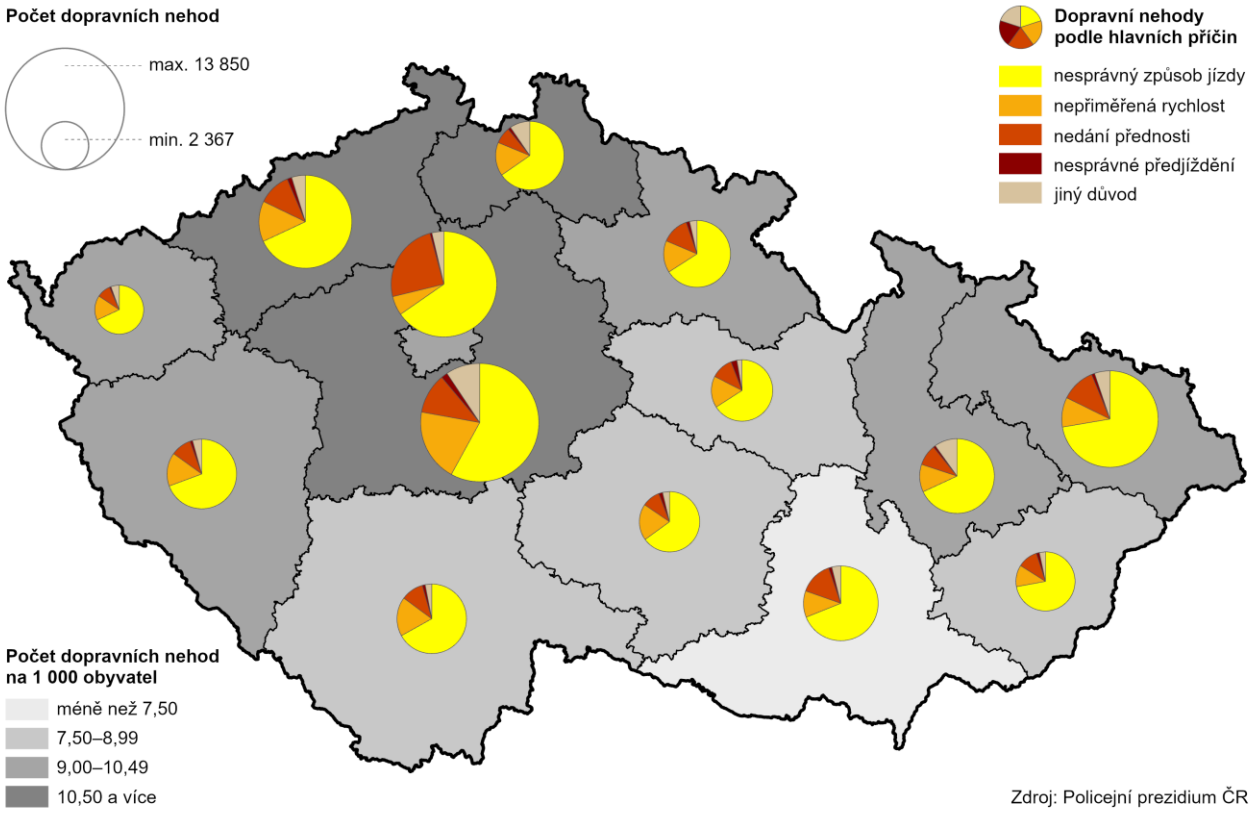
Zdroj: Policejní prezidium ČR

Kriminalita byla téměř z 80 % tvořena obecnými trestnými činy, mezi které nejčastěji patří majetková trestná činnost.

Většina registrovaných trestných činů je klasifikována obecným činem a v Plzeňském kraji představoval v roce 2025 jejich podíl na celkovém počtu trestných činů 78,8 %. Z oblasti **obecné kriminality** bylo nejvíce trestných činů majetkových (66,1 %), násilné činily jen 10,2 %. Z majetkové trestné činnosti se jedná především o krádeže vloupáním, jež představovaly více než pětinu všech obecných trestných činů. Nejčastěji byly v této souvislosti řešeny krádeže vloupáním do motorových vozidel (571 skutků) a do ostatních objektů (562 skutků). Krádeže prosté tvořily necelou pětinu z obecné kriminality v regionu a převládaly mezi nimi krádeže v obchodech (587 činů). V rámci ostatní majetkové kriminality převažovaly

podvody, kterých v roce 2025 registrovala policie v kraji 1 092, meziročně tedy došlo k navýšení téměř o třetinu. **Hospodářská kriminalita** se v kraji podílela 6,5 % na celkovém počtu registrovaných trestných činů. V porovnání s rokem předchozím kriminalisté zaznamenali celkově nárůst o 248 registrovaných trestných činů, u obecné kriminality se jednalo o navýšení o 4,2 %, u hospodářské kriminality jen o 1,2 %. Ze 601 hospodářských deliktů se nejčastěji jednalo o neoprávněný přístup a poškození záznamu v počítačovém systému, opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla (14,5 % skutků), o úvěrový podvod nebo o porušení práv k ochranné známce a jiným označením. Mezi **násilné činy** bylo v Plzeňském regionu v roce 2025 zařazeno 743 trestných skutků, došlo tak k jejich mírnému poklesu oproti roku 2024. Jednalo se především o úmyslné ublížení na zdraví (29,1 %), porušování domovní svobody (17,1 %), nebezpečné vyhrožování nebo vydírání. V kraji bylo v tomto roce kriminalisty vyšetřováno také 9 vražd, přičemž 8 z nich bylo objasněno.

Dopravní nehody v krajích v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Od roku 2023 počet nehod v kraji roste, v roce 2025 dosáhl hodnoty 4 792.

V roce 2025 bylo v Česku na základě zveřejněných údajů Policejního prezidia ČR způsobeno 85 518, tj. o 7,3 % méně **dopravních nehod** než v předchozím roce. Nejvíce nehod prošetřovala dopravní policie ve Středočeském kraji (13 850) a v Praze (11 030). Naopak k nejméně nehodám došlo v Karlovarském kraji (2 367). V Plzeňském kraji bylo celkem způsobeno 4 792 nehod, což představuje 5,6 % z úhrnu v rámci Česka. Zároveň došlo v kraji k meziročnímu navýšení počtu dopravních nehod o 1,7 %. Nehodovost v kraji má od roku 2023 rostoucí tendenci. Tuto skutečnost je možné pozorovat i v rámci relativního ukazatele přepočtu nehodovosti na 1 000 obyvatel kraje, kde bylo v roce 2025 dosaženo hodnoty 7,8. Mezi okresy Plzeňského kraje se nejvíce bouralo v Plzni-městě (1 832), kde však došlo současně k nejvýraznějšímu snížení o 3,3 % ve srovnání s rokem 2024.

V přepočtu na obyvatelstvo však byla nejvyšší nehodovost patrná na Domažlicku (10,0 nehod na 1 000 obyvatel.) Nejméně dopravních nehod i v přepočtu na místní obyvatelstvo bylo mapováno v okrese Rokycany (270; 5,3 nehod na 1 000 obyv.), kde oproti roku 2024 narostl počet dopravních nehod nejvíce, a to o 14,9 %.

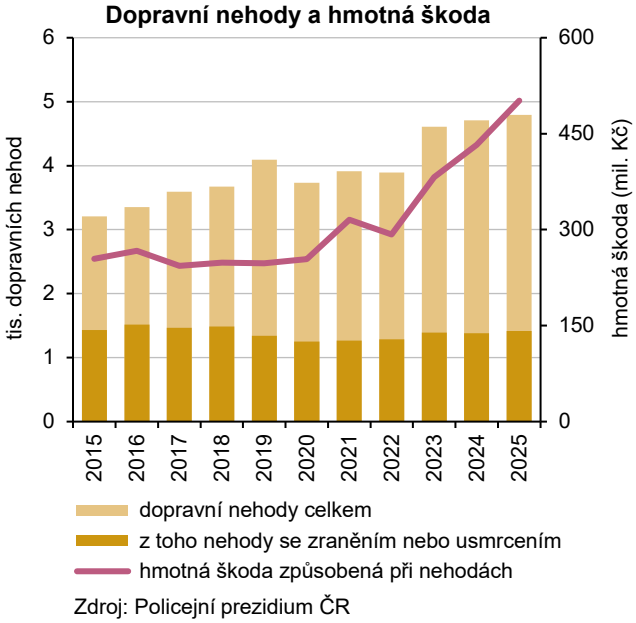
S růstem dopravních nehod narostl v roce 2025 i počet zraněných, zároveň však mírně klesl počet úmrtí v jejich důsledku.

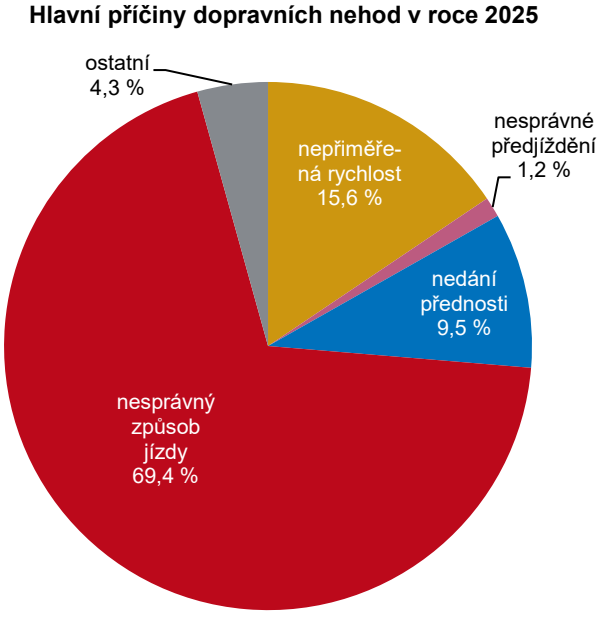
V Česku podlehlo v roce 2025 následkům dopravních nehod 421 osob. Nejvíce tragických nehod se událo ve Středočeském kraji (77) a nejméně na Karlovarsku (13). S následky na životě a zdraví bylo v Plzeňském kraji způsobeno 1 413 dopravních nehod, tedy o 2,4 % více než v předešlém roce. Při dopravních nehodách v regionu **zemřelo** 35 osob, což bylo v meziročním porovnání o 8 méně. Při dopravních nehodách bylo celkem **zraněno** 1 762 osob z toho těžce 83, což je o 20,2 % méně v porovnání s předchozím rokem. Nejvíce těžce zraněných bylo evidováno v okrese Plzeň-město (40). Lehce zraněno bylo v kraji 1 679 osob, o 62 více než v roce 2024.

K nejčastějším příčinám dopravních nehod v kraji patřil nesprávný způsob jízdy a nepřiměřená rychlost.

Nejčastější **příčinou dopravních nehod** v Česku v roce 2025 byl nesprávný způsob jízdy, který stál za 56 687 nehodami, což představuje 66,3 % z celkového počtu nehod. K dalším příčinám s vysokou četností se zařadila nepřiměřená rychlost (11 969), nedání přednosti (10 844) a nesprávné předjíždění (1 220). Nejvíce nehod bylo zaviněno řidičem motorového vozidla, a to v 77 249 případech, což bylo 90,3 % z jejich celkového počtu. V Plzeňském kraji mohl za 69,4 %, tj. 3 324 nehod nesprávný způsob jízdy, z toho nejvíce jich bylo v okrese Plzeň-město (1 370). Nepřiměřená rychlost mohla v kraji za 746 nehod, kterých bylo nejvíce zaviněno v okresech Plzeň-město (140), Plzeň-jih (126) a Klatovy (124). Nedání přednosti způsobilo 456 nehod, nejvíce v okrese Plzeň-město (214). V důsledku nesprávného předjíždění bylo nejvíce nehod zaviněno v okresech Klatovy (16) a Plzeň-jih (15). Z hlediska zavinění bylo v Plzeňském kraji způsobeno chodci 72 dopravních nehod, z nichž nejvíce, a to kvůli vysoké koncentraci osob, v okrese Plzeň-město (45).

Graf 2.16 Dopravní nehody v Plzeňském kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

V důsledku dopravních nehod byla v kraji způsobena škoda ve výši 501,7 mil. Kč, což je dvakrát více než v roce 2015.

Se zvyšováním počtu dopravních nehod se zvyšuje také **hmotná škoda**, která byla způsobena v jejich důsledku. V roce 2025 dosáhly v Česku tyto škody 8 346,9 mil. Kč. Na celorepublikové hodnotě vzniklých hmotných škod při dopravních nehodách se Plzeňský kraj s hodnotou 501,7 mil. Kč podílel 6,0 %.

Oproti roku 2015 se hmotné škody v regionu zdvojnásobily. V meziročním srovnání se hmotná škoda navýšila o 16,0 %. V průměru na jednu nehodu v regionu připadla škoda ve výši 104 688 Kč, což je o 14,1 % více než v roce 2024. Nejvyšší hodnota hmotných škod byla zaznamenána v okrese Plzeň-město (161,5 mil. Kč), naopak nejnižší v okrese Domažlice (37,4 mil. Kč).

Alkohol stál v našem regionu za 327 dopravními nehodami.

V roce 2025 bylo v Česku zaviněno celkem 4 398 **nehod pod vlivem alkoholu**. Plzeňský kraj se s počtem 327 řadí na šestou pozici mezi regiony, čímž se na celorepublikové hodnotě podílí 7,4 %. Meziročně vzrostla nehodovost pod vlivem alkoholu v kraji o 4,5 %. Na celkové nehodovosti v Plzeňském kraji se nehody zaviněné pod vlivem alkoholu podílely 6,8 %, což je mezi regiony Česka třetí nejvyšší hodnota po Jihomoravském (8,2 %) a Zlínském kraji (6,9 %).

Z celkového počtu registrovaných řidičů v Plzeňském kraji představuje podíl bodovaných řidičů 5,9 %.

K 31. 12. 2025 bylo v Plzeňském kraji Ministerstvem dopravy evidováno 24 044 řidičů, kteří se dopustili **přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení** řidiče. Jedná se tak o šestou nejnižší hodnotu mezi kraji, kde nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v Moravskoslezském kraji (61 722), nejnižší naopak na Karlovarsku (12 612). Z hlediska vývoje představuje tento počet v Plzeňském regionu pokles ve srovnání s předchozím rokem, a to o téměř 12 %. V roce 2025 se Plzeňský kraj podílel na celkovém počtu bodovaných řidičů v Česku 5,5 %. Z celkového počtu řidičů v našem kraji se jich dopustilo přestupku 5,9 %. Nejnižší podíl řidičů s přestupkem byl registrován v hl. městě Praze (4,8 %), nejvyšší naopak v Moravskoslezském kraji (8,4 %).

V kraji bylo evidováno 1 096 požárů, což je o 68 více než v předchozím roce.

V průběhu roku 2025 došlo podle statistik vedených Ministerstvem vnitra-generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR na území státu k více než 19 tis. **požárů**, z nichž 5,8 % bylo lokalizováno v Plzeňském kraji. V našem regionu tak bylo detekováno 1 096 požárů, což představuje meziroční navýšení jejich počtu o 6,6 %, tj. o 68. K růstu došlo ve všech krajích kromě Libereckého, kde jejich počet meziročně mírně klesl. Na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji připadlo 1,8 požárů, což je mírně nadprůměrná hodnota v rámci Česka (1,7). Z regionálního pohledu byl největší počet požárů v kraji zaznamenán v okrese Plzeň-město, kde bylo v roce 2025 lokalizováno 29,0 %, tj. 318 z jejich celkového počtu. Zároveň byl právě tento okres spolu s okresem Plzeň-jih jediným, který zaznamenal jejich meziroční snížení. Naopak ve zbývajících pěti došlo k růstu, který se nejvýrazněji projevil na Domažlicku, kde se počet požárů ve srovnání s předchozím rokem navýšil téměř o polovinu. V přepočtu na obyvatelstvo se nejvyšší počet požárů vyskytoval na Tachovsku, kde dosáhl hodnoty 2,7 požárů na 1 000 obyvatel, nejnižší poté na jihu Plzeňska (1,3).

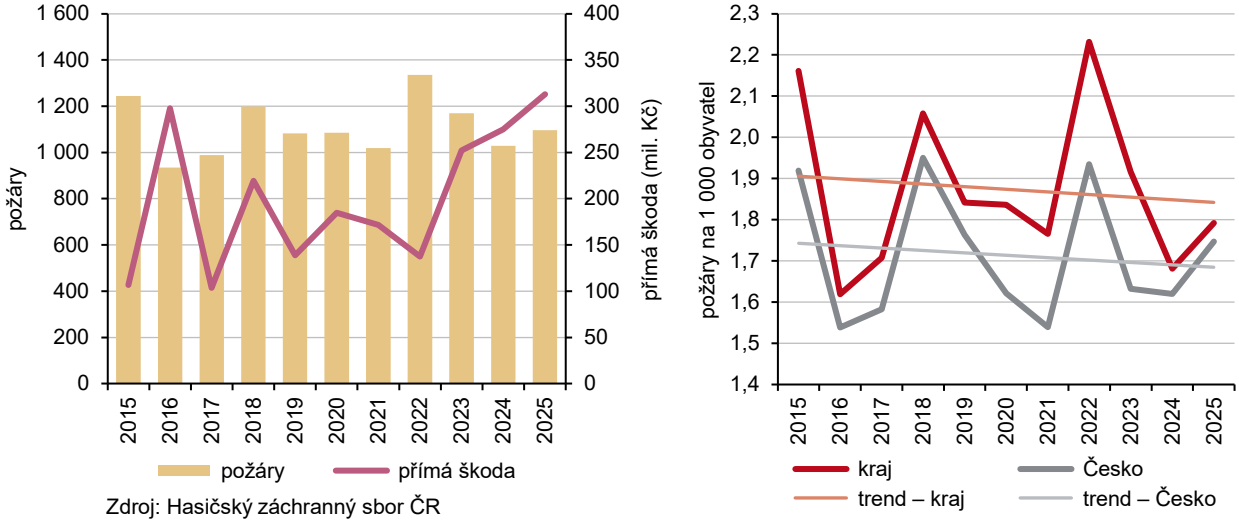
V důsledků požárů vznikla v kraji nejvyšší škoda od roku 2010 a to 313 mil. Kč.

Celkově při požárech v rámci Česka vznikla během roku 2025 **přímá škoda** přes 5 mld. Kč, ale jen 6 % z ní mělo příčinu v událostech mapovaných na území Plzeňského kraje. V našem regionu vznikla přímá škoda v důsledku požárů ve výši 313,0 mil. Kč, což je nejvyšší hodnota od roku 2010 a zároveň představuje téměř 14% meziroční nárůst. V přepočtu na jeden požár připadla v kraji škoda ve výši 285,5 tis. Kč, což je ve srovnání s republikovou hodnotou (276,8 tis. Kč) mírně nadprůměrná částka. K největší škodě došlo na Pardubicku, kde k hodnotě přesahující 1 mld. Kč významně přispěl rozsáhlý požár průmyslové haly ve Vysokém Mýtě. V detailu okresů Plzeňského kraje dominovala přímá škoda evidována na Tachovsku, kde se i vlivem tragického požáru lakovny výrobní firmy v Chodové Plané vyšplhala v roce 2025 na částku 124,6 mil. Kč.

Rok 2025 byl z hlediska úmrtí při požárech v kraji nejtragičtějším za posledních 5 let.

Zcela nesrovnatelným s finanční či majetkovou újmou jsou však zranění osob a ztráty na životech. V rámci Česka bylo v roce 2025 při požárech **usmrceno** 113 osob, což je o 6 případů více než v roce 2024. V případě Plzeňského kraje byl rok 2025 nejtragičtějším za posledních pět let. Došlo zde k úmrtí 9 osob, nejvíce na Tachovsku (3), kde v přímé souvislosti s již zmiňovaným požárem lakovny zemřeli dva lidé. Z mezikrajského srovnání patřily co do ztrát na životech k nejvíce zasaženým hl. město Praha a Středočeský kraj, kde shodně zahynulo při požárech 14 osob. Zároveň byl Středočeský kraj regionem s největším počtem **zraněných** (240). V rámci Česka se v souvislosti s požáry zranilo celkem 1,6 tis. osob, z nichž 111 bylo lokalizováno v Plzeňském kraji. Také byl v regionu mapován meziroční nárůst počtu raněných, a to o 24 osob.

Graf 2.17 Požáry v Plzeňském kraji

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR